

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УЧЕНИЧКОМ И СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ

Члан 1.

У Закону о ученичком и студентском стандарду („Службени гласник РС” бр. 18/10, 55/13 и 27/18) у члану 3. став 1. тачка 5) после речи: „одмор” речи: „и опоравак” бришу се.

Тачка 6) мења се и гласи:

„6) додатне активности: културне, уметничке, спортске и рекреативне активности, информисање и активности из области неформалног образовања.”

У ставу 2. тачка 6) после речи: „одмор” речи: „и опоравак” бришу се.

Тачка 7) мења се и гласи:

„7) додатне активности: културне, уметничке, спортске и рекреативне активности, информисање и активности из области неформалног образовања.”

Члан 2.

У члану 4. став 2. мења се и гласи:

„Права из члана 3. став 2. овог закона имају студенти високошколских установа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, који су уписани први пут у одређену годину на студије првог, другог или трећег степена, чије се школовање финансира из буџета Републике Србије и који имају држављанство Републике Србије.”

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Студент који се школује за недостајућа занимања од нарочитог значаја за одређену школску годину, остварује право из члана 3. став 2. тачка 4) овог закона.”

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 6. и 7.

Члан 3.

У члану 10. став 1. мења се и гласи:

„Право на студентски кредит има студент који испуњава опште услове из члана 4. овог закона и који је први пут уписан у зимски семестар студија првог степена и који има пребивалиште на територији Републике Србије.

У ставу 12. реч: „ослобађа” замењује се речима: „може да ослободи”.

Члан 4.

У члану 11. после става 7. додаје се нови став 8. који гласи:

„Конкурс из става 6. овог члана може да садржи и услове за доделу студентске стипендије за студенте који се школују за обављање недостајућих занимања од нарочитог значаја за одређену школску годину.

Досадашњи ст. 8-15. постају ст. 9-16.

Члан 5.

У члану 11а ст. 7-9 бришу се.

Досадашњи став 10. који постаје став 7. мења се и гласи:

„Предлог ранг листе, коначну ранг листу и предлог одлуке о додели стипендија утврђује комисија коју именује министар, а коју чине представници Министарства.”

Досадашњи став 11. брише се.

Досадашњи став 12. постаје став 8.

Досадашњи став 13. који постаје став 9. мења се и гласи:

„Одлука из става 8. овог члана коначна је.”

Досадашњи ст. 14-21. постају ст. 10-17.

Члан 6.

Назив члана 12. и члан 12. мењају се и гласе:

„Право ученика и студената на одмор и додатне активности

Члан 12.

Ученик, односно студент који испуњава опште услове из члана 4. овог закона има право на одмор и додатне активности у ученичком, односно студентском одмаралишту (у даљем тексту: одмаралиште) у складу са овим законом.

У одмаралишту из става 1. овог члана обезбеђују се: смештај, исхрана, одмор и додатне активности ученика, односно студената.

Министарство расписује конкурс за остваривање права на одмор.

Одлуку о остваривању права из става 3. овог члана доноси директор установе.

На одлуку о остваривању права из става 4. овог члана ученик, његов родитељ или старатељ, односно студент има право да поднесе приговор директору установе.

На одлуку по поднетом приговору из става 5. овог члана, ученик, његов родитељ или старатељ, односно студент има право да поднесе жалбу министру у року од осам дана од дана достављања одлуке.

О жалби из става 6. овог члана одлучује министар у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука из става 7. овог члана коначна је.

Студенти са посебним потребама који конкуришу за одмор и додатне активности, поред редовне документације, прилажу потврду од надлежне здравствене установе из места студирања.

Ближе услове, критеријуме за утврђивање редоследа и начин остваривања права ученика и студената на одмор и висину учешћа корисника права у трошковима одмора и друга питања од значаја за остваривање права на одмор ученика и студената, прописује министар.

Ближе услове и критеријуме и начин остваривања права студената на додатне активности прописује министар.”

Члан 7.

У члану 13. став 2. после речи „републичка” додаје се реч: „домијада”.

Члан 8.

Назив члана 15. и члан 15. мењају се и гласе:

„Обавезе и одговорности ученика у установи

Члан 15.

Ученик је дужан да права користи у складу са овим законом и општим актом установе и да се одговорно односи према имовини, другим ученицима, односно студентима и запосленима у установи.

Ученик може да одговара дисциплински и материјално.

Ученик одговара дисциплински за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим законом или општим актом установе.

Ученик који у установи проузрокује материјалну штету намерно или крајњом непажњом одговара за штету, у складу са законом.

Дисциплински поступак за утврђивање повреде обавезе и одговорности ученика, установа води применом правила општег управног поступка и окончава се решењем.”

Члан 9.

После члана 15. додају се називи чланова и чл. 15а, 15б и 15в, који гласе:

„Одговорност родитеља

Члан 15а

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) да на позив установе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 2) за повреду забране из чл. 36-38. овог закона, учињене од стране ученика;
- 3) за теже повреде обавезе ученика из члана 15в овог закона;
- 4) да поступа одговорно и уважава препоруке надлежног лекара у вези са лечењем ученика;
- 5) да поштује правила установе.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе установи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Установа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву, ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника.

Обавезе и одговорности студената у установи

Члан 15б

Студент је дужан да права користи у складу са овим законом и општим актом установе и да се одговорно односи према имовини, другим студентима и запосленима у установи.

Студент може да одговара дисциплински и материјално.

Студент одговара дисциплински за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим законом или општим актом установе.

Студент који у установи проузрокује материјалну штету намерно или крајњом непажњом одговара за штету, у складу са законом.

Дисциплински поступак за утврђивање повреде обавезе и одговорности студента, установа води применом правила општег управног поступка и окончава се решењем.

Повреде обавеза ученика

Члан 15в

Повреде обавеза ученика могу бити лакше и теже.

Лакше повреде обавеза прописују се општим актом установе, а теже овим законом.

Теже повреде обавезе ученика јесу:

- 1) злоупотреба права на смештај и исхрану
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје установа, односно исправи, коју издаје друга организација
- 3) изазивање опасности, оштећење или уништавање имовине установе или других ученика и запослених, намерно или крајњом непажњом;
- 4) отуђивање имовине установе, других ученика или запослених у установи;
- 5) држање, ношење и употреба оружја, односно експлозивних материја, запаљивих течности и гасова;
- 6) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивних супстанци и супстанци које се могу употребити у незаконитој производњи опојних дрога;
- 7) уношење, употреба опојних дрога, односно психоактивних супстанци и алкохола у установи и долажење у установу под дејством свих наведених супстанци;
- 8) насилничко понашање (физичко, психичко, социјално, сексуално и електронско) или изазивање и учествовање у тучи и другим конфликтима у установи или на јавном месту, којима се угрожава јавни ред и мир;
- 9) подстицање, организовање или учествовање у активностима које су забрањене у установи (чл. 36, 37 и 38);
- 10) изношење, оштећење, уништавање евиденције или уношење и преправљање података у евиденцији коју води установа;
- 11) понављање лакших повреда обавеза и кршења одредаба кућног реда, односно правила понашања у установи.
- 12) неодобрено и непријављено напуштање и одсуствовање из дома ученика.

Ученику који учини повреду обавезе из овог закона или општег акта, установа је дужна да обезбеди адекватну подршку стручног сарадника, а када је то потребно – сарађује са школом у коју је ученик уписан и са одговарајућим установама здравствене, односно социјалне заштите, ради промене понашања ученика.”

Члан 10.

Назив члана 16. и члан 16. мењају се и гласе:

„Повреде обавеза студената

Члан 16.

Повреде обавеза студената могу бити лакше и теже:

Лакше повреде обавеза прописују се општим актом установе, а теже овим законом.

Теже повреде обавеза студента јесу:

- 1) злоупотреба права на смештај;
- 2) злоупотреба права на исхрану;
- 3) уступање права на смештај и исхрану трећем лицу;
- 4) остваривање права на смештај и исхрану на основу исправа са неистинитим подацима;
- 5) фалсификовање или преправљање јавне исправе на основу које се остварује право на смештај и исхрану;
- 6) изазивање опасности, оштећење или уништавање имовине установе или других ученика, односно студената и запослених, намерно или крајњом непажњом;
- 7) отуђивање имовине установе, других ученика, односно студената или запослених у установи;
- 8) држање, ношење и употреба оружја, односно експлозивних материја, запаљивих течности и гасова;
- 9) продаја, понуда, куповина ради продаје, држање, преношење или посредовање у продаји или куповини или на други начин неовлашћено стављање у промет, подстрекавање и помагање у употреби супстанци или препарата који су проглашени за опојне дроге, односно психоактивних супстанци и супстанци које се могу употребити у незаконитој производњи опојних дрога;
- 10) уношење и употреба опојних дрога, односно психоактивних супстанци и алкохола у установи;
- 11) насилничко понашање или изазивање и учествовање у тучи и другим конфликтима у установи или на јавном месту, којима се угрожава јавни ред и мир;
- 12) подстицање, организовање или учествовање у активностима које су забрањене у установи;
- 13) изношење, оштећење, уништавање евиденције или уношење и преправљање података у евиденцији коју води установа;
- 14) понављање лакших повреда обавеза и кршења одредаба кућног реда, односно правила понашања у установи.”

Члан 11.

Члан 17. мења се и гласи:

„Члан 17.

За повреду обавезе ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера: опомена, укор, укор пред искључење и искључење из установе.

Опомена и укор се изричу за лакшу повреду обавеза ученика.

Васпитна мера за лакшу повреду обавезе изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у складу са општим актом установе.

За тежу повреду обавезе, ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера: укор пред искључење и искључење из установе.

За лакшу повреду обавезе ученика обавезно је појачати васпитни рад установе и родитеља.

Када ученик изврши тежу повреду обавезе, установа одмах обавештава родитеља, односно старатеља ученика и укључује га у одговарајући поступак.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор установе поставља одмах, а најкасније наредног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Установа је дужна да спроведе дисциплински поступак уколико ученик напусти установу пре покретања или у току вођења поступка.

Васпитно-дисциплинску меру у првом степену изриче дисциплинска комисија.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.

Дисциплинску комисију из става 9. овог члана образује директор установе.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, морају бити саслушани и дати писану изјаву.

На одлуку из става 9. овог члана ученик, његов родитељ, односно старатељ има право жалбе у року од три дана од дана пријема одлуке.

По жалби на одлуку дисциплинске комисије из става 9. овог члана одлучује педагошко веће у року од 15 од дана подношења жалбе.

Жалба на одлуку којом је изречена васпитно-дисциплинска мера искључења ученика из установе, одлаже извршење одлуке.

Одлука педагошког већа по жалби је коначна.

Против коначне одлуке из става 16. овог члана ученик има право на судску заштиту у управном спору.

Циљ изрицања васпитно-дисциплинске мере јесте промена понашања ученика, правилан развој личности и социјализација ученика.

Васпитно-дисциплинска мера се изриче ученику за школску годину у којој је учињена повреда обавезе.

Ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавеза – укор пред искључење из установе, приликом конкурисања у установе ученичког стандарда за наредну школску годину, умањује се укупан број бодова за четири.

Ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавеза – искључење из установе, умањује се укупан број бодова за пет.

О изреченим васпитно-дисциплинским мерама води се евиденција.

Општим актом установе ближе се уређују нарочито: начин и рокови за вођење васпитно-дисциплинског поступка, састав дисциплинске комисије, односно комисије за накнаду штете, мандат, начин рада и одлучивања и случајеви изузећа члана комисије.”

Члан 12.

У члану 19. став 1. речи: „опоравак, културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање” замењују се речима: „додатне активности”.

У ставу 2. тачка 3) реч: „опоравак” замењује се речима: „додатне активности”.

У ставу 3. тачка 2) реч: „опоравак” замењује се речима: „додатне активности”.

У ставу 4. речи: „опоравак ученика” замењују се речима: „додатне активности”.

Члан 13.

Члан 20. мења се и гласи:

„Члан 20.

Дом ученика је установа која обезбеђује смештај, исхрану и васпитни рад са ученицима.

Ученички центар је установа која обезбеђује смештај, исхрану, васпитни рад и одмор са ученицима.

Студентски центар јесте установа која обезбеђује смештај и исхрану студената.

Дом ученика, односно ученички центар, може да обезбеђује смештај и исхрану студената, а студентски центар смештај, исхрану и васпитни рад са ученицима, у оквиру непопуњених смештајних капацитета.

Одлуку из става 4. овог члана доноси управни одбор установе, уз сагласност министра.

Смештај ученика, односно студената у установама из ст. 1-3. овог члана организује се одвојено према полу и узрасту.

Ученицима, односно студентима, који су смештени у установе из ст. 1-3. овог члана обезбеђују се, у складу са могућностима установе, културне, уметничке, спортске и рекреативне активности.”

Члан 14.

У члану 21. став 1. реч: „опоравак” замењује се речима: „додатне активности”.

Члан 15.

У члану 26. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) постоји потреба за смештајем и исхраном ученика и студената, односно за одмором и додатним активностима ученика и студената;”.

У ставу 4. после речи: „стандарда,” додају се речи: „односно примену актуелних стандарда,”.

Члан 16.

У члану 30. став 3. мења се и гласи:

„Ако установа не отклони незаконитост у остављеном року, орган надлежан за вршење инспекцијског надзора је овлашћен да донесе решење и изрекне меру којом, до отклањања незаконитости, установи забрањује обављање делатности.”.

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Ако установа не поступи у складу са решењем и изреченом мером из става 3. овог члана, Министарство ће решењем забранити рад установе и одузеће јој дозволу за рад.”.

Досадашњи став 4. који постаје став 5. мења се и гласи:

„Решење из става 4. овог члана коначно је.”.

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 6. и 7.

Члан 17.

У члану 41. став 4. мења се и гласи:

„Основе васпитног програма по прибављеном мишљењу Националног просветног савета доноси министар, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.”

У ставу 5. после речи: „задаци,” додаје се реч: „исходи,”.

Члан 18.

У члану 45. став 4. речи: „(педагошка документација)” бришу се.

Став 7. мења се и гласи:

„Установе ученичког и студентског стандарда воде књигу домаћих гостију и књигу страних гостију, у складу са прописом којим се уређују услови за улазак, кретање, боравак и враћање странаца.”

Став 11. мења се и гласи:

„Установе из ст. 3, 6. и 9. овог члана дужне су да евиденцију воде у писменој или електронској форми и да податке уписане у евиденцију, према потреби, достављају министарству.”

Члан 19.

У члану 45б став 1. речи: „опоравак и културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање” замењују се речима: „додатне активности”.

Члан 20.

У члану 45е став 2. реч: „опоравак” замењује се речима: „додатне активности”.

Члан 21.

У члану 47. став 2. после речи: „веће” брише се запета, а речи: „као стручни орган” замењују се речима: „и друге стручне органе и тимове”.

Члан 22.

У члану 53. став 2. мења се и гласи:

„За директора установе може бити именовано лице које је стекло високо образовање на студијама другог степена или лице које је стекло високо образовање на основним студијама у трајању од најмање 4 године по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године.”.

Члан 23.

После члана 59. додаје се нови члан 59а који гласи:

„Члан 59а

У установи директор може образовати следеће тимове:

- 1) тим за пружање подршке инклузивном образовању ученика;
- 2) тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 3) тим за самовредновање;
- 4) тим за обезбеђивање квалитета и развој установе;
- 5) тим за професионални развој;
- 6) друге тимове за остваривање одређених задатака, програма или пројеката.”

Члан 24.

У члану 60. став 4. брише се.

Досадашњи став 5. постаје став 4. и мења се и гласи:

„Послове васпитача и стручног сарадника из ст. 1, 2. и 3. овог члана може да обавља лице које је стекло одговарајуће високо образовање на студијама другог степена или лице које је стекло високо образовање на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које је у погледу права која из њега произлазе изједначено са академским називом мастер.”.

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 5. и 6.

У досадашњем ставу 8. који постаје став 7. речи: „стручног сарадника – асистента” бришу се.

Члан 25.

После члана 60. додаје се назив члана 60а и члан 60а који гласе:

„Радна места здравствене струке у установама стандарда

Члан 60а

Послове којима се унапређује нега, превентивна – здравствена и социјална заштита у дому ученика, односно ученичком центру, обављају сарадници.

Задатак сарадника јесте да својим знањем, саветодавним и стручним радом обезбеди квалитетније остваривање неге, превентивне – здравствене и социјалне заштите.

Ближе услове у погледу врсте образовања сарадника, као и услове и критеријуме за избор сарадника прописује министар.”

Члан 26.

У члану 61. став 2. мења се и гласи:

„У установи се обезбеђује васпитни рад у току дана, ноћно дежурство или доступност васпитача, односно приправност васпитача.”.

Члан 27.

У члану 65. став 2. после речи: „подаци о” додају се речи: „суспензији и”.

Члан 28.

Назив члана 67. и члан 67. мењају се и гласе:

„Суспензија лиценце васпитачу и стручном сараднику

Члан 67.

У току важења, лиценца може да буде суспендована.

Лиценца се суспендује васпитачу и стручном сараднику:

1) који према извештају просветног саветника не остварује образовно-васпитни рад на начин и по поступку којим се омогућава постизање исхода који су прописани у основама васпитног програма;

2) који се према извештају просветног саветника није стручно усавршавао, а просветни саветник у свом извештају утврди да разлози за то нису оправдани.

Установа има обавезу да Министарству достави податке о разлозима за суспензију лиценце васпитача и стручног сарадника одмах, а најкасније у року од три дана од пријема извештаја из става 2. овог члана.

Васпитач и стручни сарадник има право да изјави примедбу министру на извештај просветног саветника из става 2. овог члана, у року од осам дана од дана пријема извештаја.

Министар решењем одлучује о суспензији лиценце у року од осам дана од истека рока за подношење примедбе.

Решење министра о суспензији лиценце коначно је у управном поступку.

Суспензија лиценце траје најдуже шест месеци.

Васпитачу и стручном сараднику коме је суспендована лиценца из разлога наведених у ставу 2. тачка 1) овог члана, укида се суспензија, уколико најкасније у року од шест месеци од достављања решења министра поново положи испит за лиценцу, а ако га не положи, престаје му радни однос.

Док траје суспензија лиценце васпитач присуствује активностима других васпитача које му одређује директор, а стручни сарадник раду стручног сарадника у другој установи коју одреди директор.

Васпитачу и стручном сараднику коме је суспендована лиценца, на основу става 2. тачка 2) овог члана, укида се суспензија ако у року од шест месеци од суспензије достави доказе о одговарајућем стручном усавршавању.

Васпитач и стручни сарадник за време трајања суспензије лиценце остварује право на накнаду плате у висини од 65% плате коју је примио за месец који претходи месецу у коме му је суспендована лиценца.”

Члан 29.

После члана 67. додаје се назив члана 67а и члан 67а који гласе:

„Одузимање лиценце васпитачу и стручном сараднику

Члан 67а

Лиценца се одузима васпитачу и стручном сараднику:

1) који је правноснажном пресудом осуђен за кривично дело: насиља у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскврнуће, примање мита или давање мита, против полне слободе, правног саобраћаја и човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију;

2) на основу правноснажне судске одлуке којом је утврђена законитост решења о престанку радног односа због повреде забране из чл. 36-38. овог закона, односно по истеку рока за судску заштиту;

3) на основу правноснажне судске одлуке којом је утврђена законитост решења о престанку радног односа због повреде забране из чл. 36-38 овог закона учињене други пут, односно по истеку рока за судску заштиту;

4) на основу правноснажне судске одлуке којом је утврђена законитост решења о престанку радног односа због повреде радне обавезе из чл. 36-38. овог закона, односно по истеку рока за судску заштиту;

5) ако одбије вршење спољашњег вредновања рада или стручно-педагошког надзора;

6) коме је суспендована лиценца у складу са чланом 67. овог закона, а стекли су се услови за нову суспензију.

Лиценца се одузима на период од пет година.

Лице коме је одузета лиценца нема право на рад у области образовања и васпитања.

Изузетно од става 2. овог члана, лице коме је одузета лиценца из разлога прописаних у ставу 1. тачка 1) овог члана нема право на њено поновно издавање нити на рад у установи.

Решење министра о одузимању лиценце коначно је у управном поступку.

Одузета лиценца враћа се Министарству преко установе у којој је лице запослено.

Лице коме је одузета лиценца на период од пет година, по истеку тог рока може да поднесе Министарству захтев за поновно полагање испита за лиценцу.

Лице коме је одузета лиценца на период од пет година стиче право да Министарству поднесе захтев за поновно издавање лиценце, уз достављање доказа о положеном испиту из става 7. овог члана.”

Члан 30.

Назив члана 68. и члан 68. мењају се и гласе:

„Стручно усавршавање и професионални развој васпитача и стручног сарадника

Члан 68.

Васпитач и стручни сарадник, са лиценцом и без лиценце, дужан је да се стално стручно усавршава ради успешнијег остваривања и унапређивања васпитно – образовног рада и стицања, односно унапређивања компетенција потребних за рад, у складу са општим принципима и за постизање циљева и исхода из основа васпитног програма.

У току стручног усавршавања васпитач и стручни сарадник може професионално да напредује стицањем звања: педагошки саветник, самостални педагошки саветник, виши педагошки саветник и високи педагошки саветник.

Васпитач и стручни сарадник остварује право на увећану плату за стечено звање.

Васпитач и стручни сарадник има право на одсуство из установе у трајању од три радна дана годишње ради похађања одобреног облика, начина и садржаја стручног усавршавања. Распоред одсуства васпитача и стручног сарадника ради стручног усавршавања планира педагошки колегијум или педагошко веће.

План стручног усавршавања у складу са приоритетима установе ради остваривања циљева васпитања и образовања и стандарда постигнућа и приоритетима министарства, доноси орган управљања установе.

Податке о професионалном развоју васпитач и стручни сарадник чува у мапи професионалног развоја (у даљем тексту: портфолио).

Приоритетне области за период од три године, облике стручног усавршавања, програме и начин организовања сталног стручног усавршавања, услове, орган који одлучује о стицању звања и поступак напредовања, стицање звања у току стручног усавршавања васпитача и стручних сарадника, образац уверења о савладаном програму, садржај портфолија и друга питања од значаја за стручно усавршавање, прописује министар.”

Члан 31.

У члану 69. став 1. после речи: „радни односи,“, додају се речи: „оснивање и рад јавних служби,“.

Члан 32.

После члана 91. додаје се члан 91а који гласи:

„Члан 91а

Ближи услови за рад просветног инспектора прописују се у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор у области образовања и васпитања.”

Члан 33.

У члану 93. став 2. мења се и гласи:

„Просветни саветник:

- 1) вреднује квалитет рада установе, односно дома ученика на основу утврђених стандарда и остваривања развојног плана;
- 2) прати поштовање општих принципа и остваривање циљева васпитног рада;
- 3) саветује и пружа стручну помоћ васпитачу, стручном сараднику и директору ради побољшања квалитета њиховог рада и рада установе;
- 4) саветује и пружа стручну помоћ установи, односно дому ученика у обезбеђивању заштите ученика и запослених од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у установи;
- 5) остварује непосредан увид у рад установе, односно дома ученика, васпитача, стручног сарадника и директора;
- 6) присуствује спровођењу васпитног рада у установи;
- 7) процењује испуњеност услова за стицање звања;
- 8) предлаже установи, министру и надлежним органима предузимање неопходних активности за отклањање недостатака и унапређивање обављања васпитног рада, а уколико утврди неправилности у раду иницира покретање поступка инспекцијског надзора, у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор и законом којим се уређује инспекцијски надзор у области васпитања и образовања.”

Члан 34.

У члану 95. став 1. тачка 10) брише се.

Члан 35.

После члана 96. додаје се члан 96а који гласи:

„Члан 96а

„Новчаном казном од 5.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај родитељ, односно други законски заступник ученика, уколико прекрши, односно не испуни обавезе прописане чланом 15а став 1. овог закона.”

Члан 36.

Дом ученика, односно ученички центар дужан је да, у року од шест месеци од доношења основа васпитног програма од стране министра, донесе програм васпитног рада.

Члан 37.

Подзаконски акти који се доносе у складу са одредбама овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 38.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е
ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УЧЕНИЧКОМ И
СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду садржан је у члану 97. тачка 10) Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује систем у области образовања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

После осмогодишње примене Закона о ученичком и студентском стандарду („Службени гласник РС”, број 18/10 и 55/13) констатована је потреба да област ученичког и студентског стандарда, као пратећу делатност средњег и високог образовања, треба усагласити са новом усвојеном законском регулативом из области средњег и високог образовања. Осим наведеног, постоји потреба усаглашавања одредаба које се односе на захтеве у погледу стеченог образовања за директоре, васпитаче, стручне сараднике и инспекторе у Министарству, са Законом о високом образовању („Службени гласник РС” 88/17) и Уредбом о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору („Службени гласник РС” 81/17, 6/18, 43/18).

Закон је неопходно усагласити са:

- Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” бр. 88/17 и 27/18), у даљем тексту: ЗОСОВ
- Законом о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17 и 27/18)
- Законом о дуалном образовању („Службени гласник РС” број 101/17)
- Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС” бр. 36/15 и 44/18)
- Законом о просветној инспекцији („Службени гласник РС” број 27/18)

Закон је требало усагласити и са прописима у области заштите података о личности, у делу који се односи на евиденције.

Предлогом су прецизно наведени захтеви у погледу стеченог образовања за директоре, васпитаче, стручне сараднике и инспектора у Министарству, према прописима у области високог образовања, Законом о инспекцијском надзору и Уредбом о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору („Службени гласник РС” 81/17, 6/18, 43/18).

Анализа примене Закона, пре свега остваривања права ученика и студената на смештај, исхрану, васпитни рад, одмор и опоравак, као и ученичке и студентске кредите и стипендије, показала је да је Закон у основи одговорио

очекивањима која су постојала при његовом доношењу, а посебно јер су створени услови да се доношењем одговарајућих стандарда знатно побољшају услови смештаја и квалитета исхране у установама за смештај, исхрану, одмор и опоравак ученика и студената али да је за даље унапређивање система ученичког и студентског стандарда потребно извршити измену Закона, посебно у делу који се односи на увођење блажих критеријума за ученике и студенте из дуалног образовања, раздвајање обавеза и одговорности ученика и студената, увођење суспензије лиценце за васпитаче и стручне сараднике и редефинисање делатности студентског одмаралишта, како је Предлогом предложено.

Решења из Предлога закона треба да обезбеде постизање следећих циљева:

- јединствен и ефикасан систем пружања материјалне подршке ученицима и студентима (ученички и студентски кредити и стипендије), у зависности од постигнутог успеха и социјално-економског статуса породице ученика, односно студента, ради стварања услова за доступније, ефикасније и квалитетније образовање и васпитање и посебно подизање квалитета у области остваривања права на студентске стипендије;
- подстицање развоја изузетно надарених ученика и студената за научни и уметнички рад; прецизни услови и поступак доделе стипендија за изузетно надарене ученике и студенте, уз поштовање добре праксе да се задрже одговарајући услови: изузетан успех у учењу, положени стандардизовани тестови и резултати на међународним и републичким такмичењима (само за ученике), како би ову престижну стипендију и на даље добијали само изузетно надарени ученици и студенти, као подршку за научни и уметнички рад;
- стварање новог система у коме ће бити омогућено да најбољи студенти добију најбоље услове образовања и усавршавања, на начин што ће, на основу решења датих овим законом, право на ученички кредит имати искључиво студенти основних академских студија, односно студија првог степена образовања, док се право на кредит за студенте мастер академских студија, специјалистичких струковних студија и осталих студија другог степена високог образовања, укида и средства која би се користила у сврху исплате студентских кредита за студије другог степена високог образовања, у том случају, постала би намењена за студентске стипендије на мастер академским, специјалистичким струковним и осталим студијама другог степена, које у том случају добијају студенти који су током трајања основних академских студија испунили услове за добијање студентске стипендије. Разлог овако предложеног законског решења лежи у настојању да се студентима који су испуњавали услове за добијање студентске стипендије и примали наведене стипендије током основних академских студија,

омогући добијање истих и током студија другог степена високог образовања, као и у томе да се, на овај начин, студенти у Републици Србији мотивишу да постижу што боље резултате и тако омогуће себи најповољније услове студирања у својој земљи. Остали студенти, који не испуњавају наведене услове, према предложеном законском решењу, имаће право на студентски кредит током трајања студија првог степена, али не и током трјања студија другог степена. Разлог оваквог решења, поред свега горе наведеног, јесте и у томе што су студије првог степена високог образовања у Републици Србији, довољан услов да би се засновао радни однос са високим образовањем, те, према томе, студенти који заврше студије првог степена високог образовања, имају потребан услов да заснују радни однос са високим образовањем и уколико не испуњавају услов за студентску стипендију на студијама другог степена, немају право ни на студентски кредит на овим студијама, већ други степен студија, у том случају, финансирају из сопствених средстава;

- привлачење у систем ученика и студената из дуалног образовања, обезбеђивањем повољнијих услова у коришћењу права на исхрану и смештај у установама ученичког и студентског стандарда;
- када је у питању област дуалног образовања, као и дефинисање услова за остваривање права на ученичке и студенстке кредите и стипендије, наведена законска решења предложена су, управо у циљу омогућавања најбољим ученицима и студентима да под најповољнијим условима стекну образовање у својој земљи, као и да им се након тога омогући запослење у својој земљи, након школовања, односно, завршетка студија, како би се, на тај начин спречио, све учесталији одлазак најбољих потенцијалних кадрова из земље у иностранство и како би се најбољи ученици, односно студенти мотивисали да остану да живе и раде у својој земљи.
- редефинисање делатности одмаралишта, у складу са постојећим потребама ученичке и студентске популације за неформалним образовањем и усавршавањем, кроз семинаре, обуке, конференције и др.;
- изједначавање права и обавеза ученика у школама, школама са домом и домовима ученика;
- контрола и рационално коришћење буџетских средстава која су намењена за материјалну подршку ученицима и студентима (накнаде за социјалну заштиту);
- заштита података о личности у складу са постигнутим стандардима, односно начелима према прописима којима се уређује заштита података о личности;

- укључивање евиденција из области ученичког и студентског стандарда у јединствени информациони систем просвете у надлежности Министарства;
- усаглашеност захтева у погледу стеченог образовања за директоре, васпитаче, стручне сараднике и инспекторе у Министарству са новом законском регулативом

Исхрана и смештај ученика и студената

Осетљиве друштвене категорије подразумевале су, поред осталих и категорију дефицитарног занимања. Предлогом закона предлаже се, уместо дефицитарног занимања, увођење појма ученика и студента из дуалног образовања, што се дефинише Законом о дуалном образовању. Ово значи да би се блажи критеријуми у остваривању права на смештај и исхрану односили на наведене ученике и студенте.

Поред наведеног, када су у питању дефицитарна занимања, односно недостајући наставнички кадрови, у циљу превазилажења нестручно заступљене наставе, као и нестручно заступљених кадрова, новим законским решењима предвиђено је право министра да утврди ближе услове и критеријуме за утврђивање редоследа, начин остваривања права на ученичку, односно студентску стипендију и начин вођења евиденције о одобреним стипендијама и када су у питању наведена занимања, односно када су у питању занимања од нарочитог значаја за одређену школску годину.

Обавезе и одговорности ученика и студената

Обавезе и одговорности ученика и студената се раздвајају у складу са законским решењима из ЗОСОВ-а. Такође, проширује се одговорност родитеља према установи.

Одмор и додатне активности

Уместо одмор и опоравак ученика и студената предлаже се увођење одмора и додатних активности, које се односе на културне, уметничке, спортско- рекреативне, информисање и активности из области неформалног образовања.

Студентске стипендије

Праћењем реализације конкурса за доделу студентских стипендија за период 2013-2017. година, са условом од просечне оцене 9,00, уочено је заустављање тренда раста броја стипендија на око 9000 студената годишње.

Ради заштите материјалног положаја студената који постижу високе резултате у току студија, остало је решење за студентски кредит, тако да је просечна оцена најмање 8,50 и даље услов за ослобађање од отплате добијеног студентског кредита.

Стипендије за изузетно надарене ученике и студенте

Осим редовних стипендија, у систему ученичког и студентског стандарда постоји традиција доделе стипендија за изузетно надарене ученике и студенте.

Према решењима из Предлога закона, предлаже се да предлог ранг листе, коначну ранг листу и предлог одлуке о додели стипендије за изузетно надарене ученике и студенте, утврђује комисија коју именује министар, коју чине представници Министарства.

Према досадашњој пракси, до 2017. године министарство надлежно за послове образовање годишње је одобравало око 610 нових стипендија за изузетно надарене ученике и студенте (око 360 за студенте и око 250 за ученике), а коришћења стипендије продужавало је око 300 корисника.

Законом је било предвиђено да право на стипендију за изузетно надарене ученике имају одлични ученици средњих школа који освоје једно од прва три места на одговарајућем такмичењу и студенти који су током студирања остварили просечну оцену најмање 9,00 и нису губили ниједну годину. Ученици и студенти имали су обавезу да положи стандардизоване тестове, осим ученика и студената уметничких школа и академија који нису на теоретском одсеку.

Код предлагања нових решења за студентску стипендију и стипендију за изузетно надарене ученике и студенте водило се рачуна о досадашњој доброј пракси и мотивацији ученика и студената да постизањем одговарајућег успеха у току школовања обезбеде одговарајућу материјалну подршку. Ученички и студентски кредит користи највећи број ученика и студената, а износ кредита се утврђује према износу учешћа ученика и студента у цени смештаја и исхране; висина ученичке и студентске стипендије утврђује се најмање у износу ученичког и студентског кредита; а висину стипендије за изузетно надарене ученике и студенте треба да утврђује министар и може се очекивати да ће њихов износ у постојећим условима обезбедити знатно побољшање услова за даљи рад и развој ученика и студената.

Лиценце васпитача и стручних сарадника

Важећи Закон прописује само одузимање лиценце, док се Предлогом закона предвиђа и суспензија лиценце васпитача и стручног сарадника, у складу са ЗОСОВ-ом.

Инспекцијски надзор

Предлогом закона прецизирају се услови за инспектора у Министарству, који врши инспекцијски надзор у установама ученичког и студентског стандарда, а у складу са Законом о инспекцијском надзору и Законом о просветној инспекцији.

Напомињемо да су установе ученичког и студентског стандарда, почев од фебруара 2018. године, активно предлагале измене и допуне овог закона у складу са постојећом позитивном праксом и да је највећи део предложених предлога узет у обзир приликом израде Предлога закона. Посебне консултације обављене су са највећим установама система – Студентским центром Београд, Домом ученика средњих школа Београд и Студентским одмаралиштем Београд, као и са представницима студентског парламента Универзитета у Београду.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона ближе су одређена права ученика у области ученичког и студентског стандарда из члана 3. став 1. тач. 5) и 6) Закона о ученичком и студентском стандарду (у даљем тексту: Закон): реч опоравак се брише, док су у тачки 6) детаљније дефинисане додатне активности, односно, поред наведених активности, додате су и активности из области неформалног образовања. У ставу 2. тачка 6) истог члана Закона, реч опоравак се брише, а наведене додатне активности, такође су дефинисане и у тачки 7) истог става наведеног члана Закона. Предлог да се реч: „опоравак“ обрише, произлази из чињенице, да се у досадашњој пракси под речју: „одмор“ која је такође садржана у наведеном члану Закона, подразумева и реч опоравак, те да је стога одмор шири појам, који подразумева и опоравак, док се под додатним активностима подразумевају: културне, уметничке, спортске, рекреативне активности, информисање и активности из неформалног образовања. Када је реч о активностима из неформалног образовања, оне ће бити ближе одређене на основу правилника, односно ближих услова које ће у вези са наведеним накнадно прописати министар. У досадашњој пракси установа ученичког и студентског стандарда организовале су се едукативне активности ван формалног образовног система, који подразумева ЗОСОВ, те су стога наведене активности, према Предлогу закона о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду дефинисане као активности из неформалног образовања.

Члан 2. Предлога закона се односи на опште услове за остваривање права у области ученичког и студентског стандарда. Наиме, дата је боља формулација члана 4. став 2. важећег текста Закона која се односи на студенте високошколских установа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, који су уписани први пут у текућој школској години на студије првог, другог или трећег степена, чије се школовање финансира из буџета Републике Србије и који имају држављанство Републике Србије.

Чланом 3. Предлога закона дата је боља формулација члана 10. став 1. важећег текста Закона којим је прописано право на студентски кредит.

Члан 4. Предлога закона односи се на допуну члана 11. тако што се после става 7. додаје нови став 8. којим су ближе утврђени услови за конкурс за доделу стипендија. Наведени услови односе се и на недостајућа занимања која би се разликовала од једне до друге школске године, односно за која би се сваке школске године вршила процена – која су то занимања потребна у датим околностима – а лица која би се школовала за те недостајуће струке и која би испунила одговарајуће прописане услове, стекла би право на стипендију, која би представљала подршку управо оним ученицима, односно студентима који су се определили за занимања која су у пракси заступљена у недовољном обиму, у односу на потребе струке и друштва у целини. Имајући у виду да се прилике и околности у држави и друштву временом мењају, долази и до промена у погледу занимања за којима настаје потреба из године у годину и управо из тог разлога, појам недостајућих занимања није могуће прецизно одредити Законом, већ ће она за сваку школску годину бити ближе одређена на основу

правилника, односно подзаконских аката које ће за сваку наредну годину у складу са датим околностима и потребама, донети министар.

Члан 5. Предлога закона односи се на измену члана 11а Закона којим је прописано право на стипендију за изузетно надарене ученике и студенте.

Чланом 6. Предлога закона мења се члан 12. Закона којим је прописано право ученика и студената на одмор и опоравак, на начин да је реч: „опоравак” замењена речима: „додатне активности”, и прецизиран је начин остваривања права.

Чланом 7. Предлога закона, извршена је допуна члана 13. став 2. Закона, која се односи на републичку домијаду.

Члановима 8-11. Предлога закона, регулисана је одговорност ученика и студената на начин што је, за разлику од важећег текста одвојена одговорност ученика од одговорности студената. Смисао одвајања одговорности ученика од одговорности студената лежи у различитом основу саме одговорности за кршење забрана прописаних Законом. Ученици су малолетна лица и одговарају по основу дисциплинске одговорности и санкције за њихово непримерено понашање носе њихови родитељи, односно старатељи, док су студенти пунолетна лица и санкционишу се на основу одредаба прописаних Кривичним закоником Републике Србије.

Чланом 12. Предлога закона извршена је измена и допуна члана 19. став 1. која се односи на додатне активности.

Чланом 13. Предлога закона извршена је измена члана 20. важећег закона, који се односи на делатност установа за смештај и исхрану. Додат је нови став који дефинише ученички центар: „Ученички центар је установа која обезбеђује смештај, исхрану, васпитни рад и одмор са ученицима.”

Члановима 14. и 15. Предлога закона измењени су чл. 21. и 26. Закона, који се односе на делатност одмаралишта и услове за оснивање, почетак рада и обављање делатности: реч: „опоравак” замењује се речима: „додатне активности”.

Чланом 16. Предлога закона извршене су измене и допуне члана 30. Закона којим је прописана надлежност органа који врши инспекцијски надзор, као и доношење и изрицање привремених мера од стране овог органа, на основу којих се установи забрањује вршење делатности у случају незаконитости и неправилности у вези са радом установе, у складу са решењима прописаним Законом о инспекцијском надзору.

У члану 18. Предлога закона извршена је измена тј. допуна члана 41. ст. 4. и 5. Закона којим се прописује програм васпитног рада у установама ученичког стандарда: додата је нова реч: „исходи”, тако да би измењени став гласио: „Програмом васпитног рада утврђују се: циљеви, задаци, исходи, врсте, трајање и облици рада и друга питања од значаја за васпитни рад.”

Члан 18. Предлога закона односи се на измене у погледу вођења евиденција, а што је прописано чланом 45. важећег закона. Измена се односи на прецизирање обавезе установа да евиденцију воде у писменој или електронској форми и да податке уписане у евиденцију, према потреби, достављају Министарству. Осим тога, установе ученичког и студентског

стандарда дужне су да воде књигу домаћих гостију и књигу страних гостију, у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање, боравак и враћање странаца.

Чланом 19. Предлога закона извршена је измена члана 45б став 1. који се односи на податке о установи, у складу са предлозима које су Министарству доставиле установе ученичког и студентског стандарда, у складу са постојећом позитивном праксом.

Чланом 20. Предлога закона извршена је измена члана 45е став 2, у складу са предлозима које су Министарству доставиле установе ученичког и студентског стандарда, у складу са постојећом позитивном праксом.

Чланом 21. Предлога закона извршена је измена члана 47. став 2. у складу са предлозима које су Министарству доставиле установе ученичког и студентског стандарда, у складу са постојећом позитивном праксом.

Чланом 22. Предлога закона извршена је измена члана 53. Закона, односно усклађена је одредба којом су прописани услови за обављање послова директора установе са одредбама Закона о високом образовању, којим се прописују наведени услови.

Чланом 23. Предлога закона извршена је допуна Закона, тако што је после члана 59. Закона додат члан 59а којим је прописан састав и именовање чланова стручног актива установе, као и тимови које образује директор установе, а у складу са решењима донетим у важећем тексту ЗОСОВ.

Чланом 24. извршена је допуна члана 60. Закона који се односи на запослене у установи.

Чланом 25. Предлога закона, извршена је допуна Закона чланом 60а, који се односи на радна места здравствене струке у установама стандарда.

Чланом 26. Предлога закона извршена је измена члана 61. став 2. којим је прописано ноћно дежурство, имајући у виду да се у установи обезбеђује васпитни рад у току дана, као и ноћно дежурство.

У члану 27. Предлога закона извршена је измена члана 65. став 2. Закона, у складу са решењима у вези са издавањем лиценце и вођењем регистра запослених, датим у ЗОСОВ.

Члановима 28, 29. и 30. Предлога закона извршено је усклађивање одредаба Закона о ученичком и студентском стандарду (измена члана 67, допуна чланом 67а и измена члана 68. Закона) са одредбама ЗОСОВ, које се односе на суспензију и одузимање лиценце васпитачу и стручном сараднику, као и на стручно усавршавање и професионални развој васпитача и стручног сарадника.

Чланом 31. Предлога закона извршена је допуна члана 69. став 1. Закона, у складу са важећим правним системом и предлозима које су Министарству доставиле установе ученичког и студентског стандарда, у складу са постојећом позитивном праксом.

Чланом 32. Предлога закона извршена је допуна Закона – додат је нови члан 91а, који упућује на нови закон о инспекцијском надзору, кад је у питању одређивање ближих услова за рад просветног инспектора.

Чланом 33. Предлога закона извршена је измена члана 93. став 2. Закона, која се односи на овлашћења и рад просветног саветника, у складу са решењима датим у важећем тексту ЗОСОВ.

Измена предложена у члану 34. Предлога закона последица је новог уређивања материје одузимања лиценце, тј. измена предвиђених у чл. 28. и 29. Предлога закона.

Чланом 35. Предлога закона извршена је допуна Закона новим чланом 96а, којим је прописана новчана казна за родитеље који неодговорно поступају, односно не извршавају обавезе из члана 15а став 1. Закона, а на основу предлога које су Министарству доставиле установе ученичког и студентског стандарда, у складу са постојећом позитивном праксом.

Члановима 36 и 37. Предлога закона уређен је прелазни режим, односно утврђен рок за доношење програм васпитног рада, који је везан за доношење основа васпитног програма од стране министра, у складу са новим решењима из ЗОСОВ-а, и одређен је рок за доношење подзаконских аката.

Члан 38. Предлога закона уређује ступање закона на снагу.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О УЧЕНИЧКОМ И СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Права у области ученичког и студентског стандарда

Члан 3.

Ученик средње школе (у даљем тексту: ученик) има право на:

- 1) смештај, исхрану и васпитни рад;
- 2) ученички кредит;
- 3) ученичку стипендију;
- 4) стипендију за изузетно надарене ученике;
- 5) одмор и опоравак;
- ~~6) културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање.~~
- 6) ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ: КУЛТУРНЕ, УМЕТНИЧКЕ, СПОРТСКЕ И РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ, ИНФОРМИСАЊЕ И АКТИВНОСТИ ИЗ ОБЛАСТИ НЕФОРМАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА.

Студент има право на:

- 1) смештај;
- 2) исхрану;
- 3) студентски кредит;
- 4) студентску стипендију;
- 5) стипендију за изузетно надарене студенте;
- 6) одмор и опоравак;
- ~~7) културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање.~~
- 7) ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ: КУЛТУРНЕ, УМЕТНИЧКЕ, СПОРТСКЕ И РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ, ИНФОРМИСАЊЕ И АКТИВНОСТИ ИЗ ОБЛАСТИ НЕФОРМАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА.

Права ученика и студената утврђена овим законом јесу лична и не могу се преносити.

Новчана примања остварена у складу са овим законом не могу бити предмет обезбеђења или принудног извршења.

Права утврђена овим законом обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Ученик, односно студент учествује у обезбеђивању трошкова за остваривање права из става 1. тач. 1) и 5) и става 2. тач. 1), 2) и 6) овог члана.

Општи услови за остваривање права у области ученичког и студентског стандарда

Члан 4.

Права из члана 3. став 1. овог закона имају ученици средњих школа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, који су први пут уписани у одређени разред у текућој школској години, чије се школовање финансира из буџета Републике Србије и који имају држављанство Републике Србије.

~~Права из члана 3. став 2. овог закона имају студенти високошколских установа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, који су уписани први пут у текућој школској години на студије првог, другог или трећег степена, чије се школовање финансира из буџета Републике Србије и који имају држављанство Републике Србије.~~

ПРАВА ИЗ ЧЛАНА 3. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА ИМАЈУ СТУДЕНТИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, КОЈИ СУ УПИСАНИ ПРВИ ПУТ У ОДРЕЂЕНУ ГОДИНУ НА СТУДИЈЕ ПРВОГ, ДРУГОГ ИЛИ ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА, ЧИЈЕ СЕ ШКОЛОВАЊЕ ФИНАНСИРА ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И КОЈИ ИМАЈУ ДРЖАВЉАНСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Права из члана 3. ст. 1. и 2. овог закона могу да остваре и ученици, односно студенти, који имају држављанство државе у региону, под условима из ст. 1. и 2. овог члана, осим услова који се односи на држављанство Републике Србије.

Права из члана 3. ст. 1. и 2. овог закона могу да остваре и ученици, односно студенти страни држављани, у складу са међународним уговором и реципроцитетом.

СТУДЕНТ КОЈИ СЕ ШКОЛУЈЕ ЗА НЕДОСТАЈУЋА ЗАНИМАЊА ОД НАРОЧИТОГ ЗНАЧАЈА ЗА ОДРЕЂЕНУ ШКОЛСКУ ГОДИНУ, ОСТВАРУЈЕ ПРАВО ИЗ ЧЛАНА 3. СТАВ 2. ТАЧКА 4) ОВОГ ЗАКОНА.

Ученик, односно студент из осетљивих друштвених група (материјално угрожене породице, деца без родитељског старања, једнородитељске породице, ромска национална мањина, лица са инвалидитетом, лица са хроничним болестима, лица чији су родитељи нестали или су киднаповани на територији Косова и Метохије и на територији република бивше СФРЈ, избеглице и расељена лица, повратници по споразуму о реадмисији и депортовани ученици и студенти и др.), остварује права из члана 3. ст. 1. и 2. овог закона, под условима утврђеним овим законом и применом блажих критеријума, које у складу са овлашћењима из овог закона прописује министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар).

Ученик, односно студент са посебним потребама остварује право на васпитни рад, односно смештај у установу ученичког, односно студентског стандарда, уз уважавање његових посебних потреба.

Право на студентски кредит

Члан 10.

~~Право на студентски кредит има студент који испуњава опште услове из члана 4. овог закона, који је први пут уписан у зимски семестар студија и који има пребивалиште на територији Републике Србије.~~

ПРАВО НА СТУДЕНТСКИ КРЕДИТ ИМА СТУДЕНТ КОЈИ ИСПУЊАВА ОПШТЕ УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 4. ОВОГ ЗАКОНА И КОЈИ ЈЕ ПРВИ ПУТ УПИСАН У ЗИМСКИ СЕМЕСТАР СТУДИЈА ПРВОГ СТЕПЕНА И КОЈИ ИМА ПРЕБИВАЛИШТЕ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

Висину студентског кредита утврђује министар за сваку школску годину у месечном новчаном износу најмање у висини учешћа студента у цени смештаја и исхране, увећаним за 20%.

Министарство расписује конкурс за доделу студентског кредита најкасније три месеца пре почетка школске године.

Редослед кандидата утврђује се на основу успеха оствареног у претходном школовању и социјално-економског статуса породице.

Одлуку о додели студентског кредита доноси министар.

Одлука из става 5. овог члана коначна је.

Министарство води евиденцију о одобреним студентским кредитима.

На основу одлуке из става 5. овог члана студент закључује уговор о кредиту са Министарством, којим се ближе уређују права и обавезе у вези са коришћењем и отплатом кредита.

Студент има обавезу отплате кредита са законском каматом, у складу са законом.

Крајњи рок за отплату кредита не може да буде дужи од двоструког времена коришћења кредита.

Студент је у обавези да отпочне са отплатом кредита најкасније 18 месеци по истеку времена за окончање студија на високошколској установи утврђеног статутом високошколске установе, уколико није раније засновао радни однос.

Корисника студентског кредита који је током студија постигао просечну оцену најмање 8,50 и није губио ниједну годину, Министарство ~~одређује~~ **МОЖЕ ДА ОСЛОБОДИ** обавезе отплате кредита.

Корисник студентског кредита дужан је да једнократно врати цео износ исплаћеног кредита ако:

- 1) истовремено користи кредит или стипендију другог даваоца;

2) не извршава обавезу отплате кредита редовно.

Право на студентски кредит по одредбама овог закона нема студент који је право на студентски кредит остварио у складу са одлуком надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Студент за кога се утврди да је злоупотребом остварио право на студентски кредит – трајно губи право на студентски кредит.

Ближе услове, критеријуме за утврђивање редоследа, начин остваривања права на студентски кредит и начин вођења евиденције о одобреним кредитима, прописује министар.

Право на ученичку и студентску стипендију

Члан 11.

Право на ученичку стипендију има ученик који испуњава опште услове из члана 4. овог закона, који стално постиже одличан успех у учењу и владању и чији родитељ или старатељ има пребивалиште на територији Републике Србије.

Право на студентску стипендију има студент који испуњава опште услове из члана 4. овог закона, који није губио ниједну годину током студија, који је према наставном програму високошколске установе на којој студира положио све испите из претходних година студија и постигао просечну оцену најмање **9,00** и који има пребивалиште на територији Републике Србије.

Стипендија се додељује без обавезе враћања и исплаћује се у месечном новчаном износу који утврђује министар за сваку школску годину.

Висина ученичке стипендије утврђује се најмање у износу ученичког кредита.

Висина студентске стипендије утврђује се најмање у износу студентског кредита.

Министарство расписује конкурс за доделу стипендија најкасније три месеца пре почетка школске године.

Конкурс из става 6. овог члана садржи нарочито: услове за доделу ученичке, односно студентске стипендије, потребне доказе, рокове за пријављивање на конкурс и одлучивање о додели стипендије.

КОНКУРС ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА САДРЖИ И УСЛОВЕ ЗА ДОДЕЛУ СТУДЕНТСКЕ СТИПЕНДИЈЕ ЗА СТУДЕНТЕ КОЈИ СЕ ШКОЛУЈУ ЗА ОБАВЉАЊЕ НЕДОСТАЈУЋИХ ЗАНИМАЊА ОД НАРОЧИТОГ ЗНАЧАЈА ЗА ОДРЕЂЕНУ ШКОЛСКУ ГОДИНУ.

Ранг листу за доделу стипендије утврђује комисија Министарства.

Одлуку о додели стипендије доноси министар.

Одлука из става 9. овог члана коначна је.

Министарство води евиденцију о одобреним стипендијама.

На основу одлуке из става 9. овог члана ученик, његов родитељ или старатељ, односно студент закључује уговор о стипендији са Министарством, којим се ближе уређују права и обавезе у вези са коришћењем стипендије.

Право на ученичку, односно студентску стипендију по одредбама овог закона нема ученик, односно студент који је право на ученичку, односно студентску стипендију остварио у складу са одлуком надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Ученик, односно студент за кога се утврди да је злоупотребом остварио право на ученичку, односно студентску стипендију – трајно губи право на ученичку, односно студентску стипендију.

Ближе услове, критеријуме за утврђивање редоследа, начин остваривања права на ученичку, односно студентску стипендију и начин вођења евиденције о одобреним стипендијама, прописује министар.

Право на стипендију за изузетно надарене ученике и студенте

Члан 11а

Право на стипендију за изузетно надарене ученике има ученик почев од другог разреда средње школе, који испуњава опште услове из члана 4. овог закона, који стално постиже одличан општи успех и који освоји једно од прва три места на међународним и републичким такмичењима која се налазе у календару такмичења ученика.

Право на стипендију за изузетно надарене студенте има студент почев од треће године студија, односно са остварених 120 ЕСП бодова (основне академске студије, мастер академске студије и докторске академске студије), који испуњава опште услове из члана 4. овог закона, који током студирања оствари просечну оцену најмање 9,00 и који је у континуитету уписивао године студирања на терет буџета Републике Србије.

За остваривање права из ст. 1. и 2. овог члана ученици и студенти полажу стандардизоване тестове, осим ученика и студената уметничких школа и академија који нису на теоретском одсеку.

Стипендија се додељује без обавезе враћања и исплаћује се у месечном новчаном износу који утврђује министар за сваку школску годину.

Министарство расписује конкурс за доделу стипендија, који садржи нарочито: услове за доделу стипендија, критеријуме за утврђивање редоследа кандидата, број корисника стипендије, датум и место полагања стандардизованих тестова, висину стипендије, потребна документа, рокове за пријављивање на конкурс и одлучивање о додели стипендија.

Тестирање кандидата спроводи одговарајући институт у саставу високошколске установе (у даљем тексту: Институт) и утврђује резултате тестирања.

~~Резултате тестирања Институт, преко Министарства, доставља саветима из следећих образовно-научних, односно образовно-уметничких поља: природно-~~

~~математичке науке, друштвено-хуманистичке науке, медицинске науке, техничко-технолошке науке и уметност.~~

~~Председника и чланове савета из става 7. овог члана именује Конференција универзитета, на период од четири године.~~

~~Предлог ранг листе о додели стипендија утврђују савети из става 7. овог члана.~~

~~Коначну ранг листу и предлог одлуке о додели стипендија утврђује комисија коју именује министар. Комисију чине председници савета из члана 7. овог члана и представници Министарства.~~

ПРЕДЛОГ РАНГ ЛИСТЕ, КОНАЧНУ РАНГ ЛИСТУ И ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДОДЕЛИ СТИПЕНДИЈА УТВРЂУЈЕ КОМИСИЈА КОЈУ ИМЕНУЈЕ МИНИСТАР, А КОЈУ ЧИНЕ ПРЕДСТАВНИЦИ МИНИСТАРСТВА.

~~Послови из ст. 8. и 9. овог члана обављају се као поверени.~~

Одлуку о додели стипендија доноси министар.

~~Одлука из става 12. овог члана коначна је.~~

ОДЛУКА ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА КОНАЧНА ЈЕ.

Министарство води евиденцију о одобреним стипендијама.

На основу коначне одлуке о додели стипендије ученик, његов родитељ или старатељ, односно студент закључује са Министарством уговор о стипендији за изузетно надарене ученике, односно студенте, којим се ближе уређују права и обавезе у вези са коришћењем стипендије.

Ученик, односно студент који је закључио са Министарством уговор о стипендији за изузетно надарене ученике, односно студенте, има право да сваке наредне школске године продужи коришћење тог права, до завршетка школовања, ако достави доказе о томе да и даље испуњава прописане услове.

Ако ученик, односно студент који је закључио уговор са Министарством не достави доказе о томе да и даље испуњава прописане услове – губи право на стипендију за изузетно надарене ученике, односно студенте.

Право на стипендију за изузетно надарене ученике, односно студенте нема ученик, односно студент који је право на неку другу ученичку, односно студентску стипендију или кредит остварио у складу са одлуком надлежног органа из буџета јединице локалне самоуправе, односно из буџета Републике Србије.

Јединица локалне самоуправе може својом одлуком, у складу са материјалним могућностима, утврдити право на ученичку, односно студентску стипендију или кредит, ако је претходно за те намене у свом буџету обезбедила средства.

Ученик, односно студент за кога се утврди да је злоупотребом остварио право на стипендију за изузетно надарене ученике, односно студенте – трајно губи право на стипендију за изузетно надарене ученике, односно студенте по одредбама овог закона и дужан је да врати добијени износ до почетка наредног семестра.

Ближе услове за доделу стипендија из ст. 1. и 2. овог члана, критеријуме за утврђивање редоследа кандидата, начин и поступак остваривања права на стипендију, накнаду за израду стандардизованих тестова и друга питања од значаја за остваривање тог права прописује министар.

~~Право ученика и студената на одмор и опоравак~~

~~Члан 12.~~

~~Ученик, односно студент који испуњава опште услове из члана 4. овог закона има право на одмор и опоравак у ученичком, односно студентском одмаралишту (у даљем тексту: одмаралиште) у складу са овим законом.~~

~~У одмаралишту из става 1. овог члана обезбеђују се: смештај, исхрана, одмор и опоравак ученика, односно студената.~~

~~Министарство расписује конкурс за остваривање права на одмор и опоравак ученика и студената.~~

~~Одлуку о остваривању права из става 3. овог члана доноси комисија коју формира министар.~~

~~На одлуку комисије ученик, његов родитељ или старатељ, односно студент има право да поднесе жалбу министру у року од осам дана од дана достављања одлуке.~~

~~О жалби из става 5. овог члана одлучује министар у року од 15 дана од дана пријема жалбе.~~

~~Одлука из става 6. овог члана коначна је.~~

~~Студенти са посебним потребама који конкуришу за одмор и опоравак, поред редовне документације, прилажу потврду од надлежне здравствене установе из места студирања.~~

~~Ближе услове, критеријуме за утврђивање редоследа и начин остваривања права ученика и студената на одмор и опоравак, висину учешћа корисника права у трошковима одмора и опоравка и друга питања од значаја за остваривање права на одмор и опоравак ученика и студената, прописује министар.~~

ПРАВО УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА НА ОДМОР И ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ

ЧЛАН 12.

УЧЕНИК, ОДНОСНО СТУДЕНТ КОЈИ ИСПУЊАВА ОПШТЕ УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 4. ОВОГ ЗАКОНА ИМА ПРАВО НА ОДМОР И ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ У УЧЕНИЧКОМ, ОДНОСНО СТУДЕНТСКОМ ОДМАРАЛИШТУ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ОДМАРАЛИШТЕ) У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

У ОДМАРАЛИШТУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОБЕЗБЕЂУЈУ СЕ: СМЕШТАЈ, ИСХРАНА, ОДМОР И ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА, ОДНОСНО СТУДЕНАТА.

МИНИСТАРСТВО РАСПИСУЈЕ КОНКУРС ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ОДМОР.

ОДЛУКУ О ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ ДИРЕКТОР УСТАНОВЕ.

НА ОДЛУКУ О ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА УЧЕНИК, ЊЕГОВ РОДИТЕЉ ИЛИ СТАРАТЕЉ, ОДНОСНО СТУДЕНТ ИМА ПРАВО ДА ПОДНЕСЕ ПРИГОВОР ДИРЕКТОРУ УСТАНОВЕ.

НА ОДЛУКУ ПО ПОДНЕТОМ ПРИГОВОРУ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА, УЧЕНИК, ЊЕГОВ РОДИТЕЉ ИЛИ СТАРАТЕЉ, ОДНОСНО СТУДЕНТ ИМА ПРАВО ДА ПОДНЕСЕ ЖАЛБУ МИНИСТРУ У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ОДЛУКЕ.

О ЖАЛБИ ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА ОДЛУЧУЈЕ МИНИСТАР У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ЖАЛБЕ.

ОДЛУКА ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА КОНАЧНА ЈЕ.

СТУДЕНТИ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА КОЈИ КОНКУРИШУ ЗА ОДМОР И ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ, ПОРЕД РЕДОВНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИЛАЖУ ПОТВРДУ ОД НАДЛЕЖНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ ИЗ МЕСТА СТУДИРАЊА.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ, КРИТЕРИЈУМЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ РЕДОСЛЕДА И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА НА ОДМОР И ВИСИНУ УЧЕШЋА КОРИСНИКА ПРАВА У ТРОШКОВИМА ОДМОРА И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ОДМОР УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА, ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ И КРИТЕРИЈУМЕ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА СТУДЕНАТА НА ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР.

Право на додатне активности

Члан 13.

Ради постизања бољег успеха у учењу и складног развоја личности ученика, односно студента, установа организује културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање у складу са овим законом, а за ученике и у складу са програмом васпитног рада.

Посебан облик активности ученика из става 1. овог члана јесу такмичења – регионална и републичка ДОМИЈАДА.

Ближе услове и начин остваривања права из ст. 1. и 2. овог члана прописује министар.

Обавезе и одговорности ученика и студената у установи

Члан 15.

~~Ученик, односно студент дужан је да права користи у складу са овим законом и општим актом установе и да се одговорно односи према имовини, другим ученицима, односно студентима и запосленима у установи.~~

~~Ученик, односно студент може да одговара дисциплински и материјално.~~

~~Ученик, односно студент одговара дисциплински за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим законом или општим актом установе.~~

~~Ученик, односно студент који у установи проузрокује материјалну штету намерно или крајњом непажњом одговара за штету, у складу са законом.~~

~~Поступак за утврђивање повреде обавезе и одговорности ученика, односно студента, установа води применом правила општег управног поступка и окончава се решењем.~~

ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА У УСТАНОВИ

ЧЛАН 15.

УЧЕНИК ЈЕ ДУЖАН ДА ПРАВА КОРИСТИ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ И ДА СЕ ОДГОВОРНО ОДНОСИ ПРЕМА ИМОВИНИ, ДРУГИМ УЧЕНИЦИМА И ЗАПОСЛЕНИМА У УСТАНОВИ.

УЧЕНИК МОЖЕ ДА ОДГОВАРА ДИСЦИПЛИНСКИ И МАТЕРИЈАЛНО.

УЧЕНИК ОДГОВАРА ДИСЦИПЛИНСКИ ЗА ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ КОЈА ЈЕ У ВРЕМЕ ИЗВРШЕЊА БИЛА УТВРЂЕНА ОВИМ ЗАКОНОМ ИЛИ ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ.

УЧЕНИК КОЈИ У УСТАНОВИ ПРОУЗРОКУЈЕ МАТЕРИЈАЛНУ ШТЕТУ НАМЕРНО ИЛИ КРАЈЊОМ НЕПАЖЊОМ ОДГОВАРА ЗА ШТЕТУ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА, УСТАНОВА ВОДИ ПРИМЕНОМ ПРАВИЛА ОПШТЕГ УПРАВНОГ ПОСТУПКА И ОКОНЧАВА СЕ РЕШЕЊЕМ.

ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

15А

РОДИТЕЉ, ОДНОСНО ДРУГИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК ОДГОВОРАН ЈЕ:

1) ДА НА ПОЗИВ УСТАНОВЕ УЗМЕ АКТИВНО УЧЕШЋЕ У ОДРЕЂЕНИМ ОБЛИЦИМА ВАСПИТНОГ РАДА СА УЧЕНИКОМ;

2) ЗА ПОВРЕДУ ЗАБРАНЕ ИЗ ЧЛ. 36-38. ОВОГ ЗАКОНА, УЧИЊЕНЕ ОД СТРАНЕ УЧЕНИКА;

3) ЗА ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА ИЗ ЧЛАНА 15В ОВОГ ЗАКОНА;

4) ДА ПОСТУПА ОДГОВОРНО И УВАЖАВА ПРЕПОРУКЕ НАДЛЕЖНОГ ЛЕКАРА У ВЕЗИ СА ЛЕЧЕЊЕМ УЧЕНИКА;

5) ДА ПОШТУЈЕ ПРАВИЛА УСТАНОВЕ.

РОДИТЕЉ, ОДНОСНО ДРУГИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК ДУЖАН ЈЕ ДА НАДОКНАДИ МАТЕРИЈАЛНУ ШТЕТУ КОЈУ УЧЕНИК НАНЕСЕ УСТАНОВИ, НАМЕРНО ИЛИ ИЗ КРАЈЊЕ НЕПАЖЊЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

УСТАНОВА ПОДНОСИ ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА, ОДНОСНО КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ, РАДИ УТВРЂИВАЊА ОДГОВОРНОСТИ РОДИТЕЉА, ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА.

ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ СТУДЕНАТА У УСТАНОВИ

15Б

СТУДЕНТ ЈЕ ДУЖАН ДА ПРАВА КОРИСТИ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ И ДА СЕ ОДГОВОРНО ОДНОСИ ПРЕМА ИМОВИНИ, ДРУГИМ СТУДЕНТИМА И ЗАПОСЛЕНИМА У УСТАНОВИ.

СТУДЕНТ МОЖЕ ДА ОДГОВАРА ДИСЦИПЛИНСКИ И МАТЕРИЈАЛНО.

СТУДЕНТ ОДГОВАРА ДИСЦИПЛИНСКИ ЗА ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ КОЈА ЈЕ У ВРЕМЕ ИЗВРШЕЊА БИЛА УТВРЂЕНА ОВИМ ЗАКОНОМ ИЛИ ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ.

СТУДЕНТ КОЈИ У УСТАНОВИ ПРОУЗРОКУЈЕ МАТЕРИЈАЛНУ ШТЕТУ НАМЕРНО ИЛИ КРАЈЊОМ НЕПАЖЊОМ ОДГОВАРА ЗА ШТЕТУ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ СТУДЕНТА, УСТАНОВА ВОДИ ПРИМЕНОМ ПРАВИЛА ОПШТЕГ УПРАВНОГ ПОСТУПКА И ОКОНЧАВА СЕ РЕШЕЊЕМ.

ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА

ЧЛАН 15В

ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА МОГУ БИТИ ЛАКШЕ И ТЕЖЕ.

ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА ПРОПИСУЈУ СЕ ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ, А ТЕЖЕ ОВИМ ЗАКОНОМ.

ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА ЈЕСУ:

- 1) ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВА НА СМЕШТАЈ И ИСХРАНУ
- 2) ПРЕПРАВКА ИЛИ ДОПИСИВАЊЕ ПОДАТАКА У ЈАВНОЈ ИСПРАВИ КОЈУ ИЗДАЈЕ УСТАНОВА, ОДНОСНО ИСПРАВИ, КОЈУ ИЗДАЈЕ ДРУГА ОРГАНИЗАЦИЈА
- 3) ИЗАЗИВАЊЕ ОПАСНОСТИ, ОШТЕЋЕЊЕ ИЛИ УНИШТАВАЊЕ ИМОВИНЕ УСТАНОВЕ ИЛИ ДРУГИХ УЧЕНИКА И ЗАПОСЛЕНИХ, НАМЕРНО ИЛИ КРАЈЊОМ НЕПАЖЊОМ;
- 4) ОТУЂИВАЊЕ ИМОВИНЕ УСТАНОВЕ, ДРУГИХ УЧЕНИКА ИЛИ ЗАПОСЛЕНИХ У УСТАНОВИ;
- 5) ДРЖАЊЕ, НОШЕЊЕ И УПОТРЕБА ОРУЖЈА, ОДНОСНО ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА, ЗАПАЉИВИХ ТЕЧНОСТИ И ГАСОВА;
- 6) ПОСЕДОВАЊЕ, ПОДСТРЕКАВАЊЕ, ПОМАГАЊЕ, ДАВАЊЕ ДРУГОМ УЧЕНИКУ И УПОТРЕБА АЛКОХОЛА, ДУВАНА, НАРКОТИЧКОГ СРЕДСТВА ИЛИ

ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ И СУПСТАНЦИ КОЈЕ СЕ МОГУ УПОТРЕБИТИ У НЕЗАКОНИТОЈ ПРОИЗВОДЊИ ОПОЈНИХ ДРОГА;

7) УНОШЕЊЕ, УПОТРЕБА ОПОЈНИХ ДРОГА, ОДНОСНО ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ И АЛКОХОЛА У УСТАНОВИ И ДОЛАЖЕЊЕ У УСТАНОВУ ПОД ДЕЈСТВОМ СВИХ НАВЕДЕНИХ СУПСТАНЦИ;

8) НАСИЛНИЧКО ПОНАШАЊЕ (ФИЗИЧКО, ПСИХИЧКО, СОЦИЈАЛНО, СЕКСУАЛНО И ЕЛЕКТРОНСКО) ИЛИ ИЗАЗИВАЊЕ И УЧЕСТВОВАЊЕ У ТУЧИ И ДРУГИМ КОНФЛИКТИМА У УСТАНОВИ ИЛИ НА ЈАВНОМ МЕСТУ, КОЈИМА СЕ УГРОЖАВА ЈАВНИ РЕД И МИР;

9) ПОДСТИЦАЊЕ, ОРГАНИЗОВАЊЕ ИЛИ УЧЕСТВОВАЊЕ У АКТИВНОСТИМА КОЈЕ СУ ЗАБРАЊЕНЕ У УСТАНОВИ (ЧЛ. 36, 37 И 38);

10) ИЗНОШЕЊЕ, ОШТЕЋЕЊЕ, УНИШТАВАЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЛИ УНОШЕЊЕ И ПРЕПРАВЉАЊЕ ПОДАТАКА У ЕВИДЕНЦИЈИ КОЈУ ВОДИ УСТАНОВА;

11) ПОНАВЉАЊЕ ЛАКШИХ ПОВРЕДА ОБАВЕЗА И КРШЕЊА ОДРЕДАБА КУЋНОГ РЕДА, ОДНОСНО ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У УСТАНОВИ.

12) НЕОДОБРЕНО И НЕПРИЈАВЉЕНО НАПУШТАЊЕ И ОДСУСТВОВАЊЕ ИЗ ДОМА УЧЕНИКА.

УЧЕНИКУ КОЈИ УЧИНИ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ ИЗ ОВОГ ЗАКОНА ИЛИ ОПШТЕГ АКТА, УСТАНОВА ЈЕ ДУЖНА ДА ОБЕЗБЕДИ АДЕКВАТНУ ПОДРШКУ СТРУЧНОГ САРАДНИКА, А КАДА ЈЕ ТО ПОТРЕБНО – САРАЂУЈЕ СА ШКОЛОМ У КОЈУ ЈЕ УЧЕНИК УПИСАН И СА ОДГОВАРАЈУЋИМ УСТАНОВАМА ЗДРАВСТВЕНЕ, ОДНОСНО СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ, РАДИ ПРОМЕНЕ ПОНАШАЊА УЧЕНИКА.

Повреде обавеза ученика и студената

Члан 16.

~~Повреде обавеза ученика, односно студента могу бити лакше и теже.~~

~~Лакше повреде обавеза прописују се општим актом установе, а теже овим законом.~~

~~Теже повреде обавезе ученика, односно студента јесу:~~

~~1) злоупотреба права на смештај;~~

~~2) злоупотреба права на исхрану;~~

~~3) уступање права на смештај и исхрану трећем лицу;~~

~~4) остваривање права на смештај и исхрану на основу исправа са неистинитим подацима;~~

~~5) фалсификовање или преправљање јавне исправе на основу које се остварује право на смештај и исхрану;~~

~~6) изазивање опасности, оштећење или уништавање имовине установе или других ученика, односно студената и запослених, намерно или крајњом непажњом;~~

~~7) отуђивање имовине установе, других ученика, односно студената или запослених у установи;~~

~~8) држање, ношење и употреба оружја, односно експлозивних материја, запаљивих течности и гасова;~~

~~9) продаја, понуда, куповина ради продаје, држање, преношење или посредовање у продаји или куповини или на други начин неовлашћено стављање у промет, подстрекавање и помагање у употреби супстанци или препарата који су проглашени за опојне дроге, односно психоактивних супстанци и супстанци које се могу употребити у незаконитој производњи опојних дрога;~~

~~10) употреба опојних дрога, односно психоактивних супстанци и алкохола у установи;~~

~~11) насилничко понашање или изазивање и учествовање у тучи и другим конфликтима у установи или на јавном месту, којима се угрожава јавни ред и мир;~~

~~12) подстицање, организовање или учествовање у активностима које су забрањене у установи;~~

~~13) изношење, оштећење, уништавање евиденције или уношење и преправљање података у евиденцији коју води установа;~~

~~14) понављање лакших повреда обавеза и кршења одредаба кућног реда, односно правила понашања у установи.~~

~~Са учеником који учини повреду обавезе из овог закона или општег акта установа је дужна да појача васпитни рад активностима стручног сарадника, а када је то потребно — сарађује са школом у коју је ученик уписан и са одговарајућим установама здравствене, односно социјалне заштите, ради промене понашања ученика.~~

ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА СТУДЕНАТА ЧЛАН 16.

ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА СТУДЕНАТА МОГУ БИТИ ЛАКШЕ И ТЕЖЕ:
ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА ПРОПИСУЈУ СЕ ОПШТИМ АКТОМ
УСТАНОВЕ, А ТЕЖЕ ОВИМ ЗАКОНОМ.

ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА СТУДЕНТА ЈЕСУ:

- 1) ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВА НА СМЕШТАЈ;
- 2) ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВА НА ИСХРАНУ;
- 3) УСТУПАЊЕ ПРАВА НА СМЕШТАЈ И ИСХРАНУ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ;

4) ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА СМЕШТАЈ И ИСХРАНУ НА ОСНОВУ ИСПРАВА СА НЕИСТИНИТИМ ПОДАЦИМА;

5) ФАЛСИФИКОВАЊЕ ИЛИ ПРЕПРАВЉАЊЕ ЈАВНЕ ИСПРАВЕ НА ОСНОВУ КОЈЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА СМЕШТАЈ И ИСХРАНУ;

6) ИЗАЗИВАЊЕ ОПАСНОСТИ, ОШТЕЋЕЊЕ ИЛИ УНИШТАВАЊЕ ИМОВИНЕ УСТАНОВЕ ИЛИ ДРУГИХ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ, НАМЕРНО ИЛИ КРАЈЊОМ НЕПАЖЊОМ;

7) ОТУЂИВАЊЕ ИМОВИНЕ УСТАНОВЕ, ДРУГИХ УЧЕНИКА, ОДНОСНО СТУДЕНАТА ИЛИ ЗАПОСЛЕНИХ У УСТАНОВИ;

8) ДРЖАЊЕ, НОШЕЊЕ И УПОТРЕБА ОРУЖЈА, ОДНОСНО ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА, ЗАПАЉИВИХ ТЕЧНОСТИ И ГАСОВА;

9) ПРОДАЈА, ПОНУДА, КУПОВИНА РАДИ ПРОДАЈЕ, ДРЖАЊЕ, ПРЕНОШЕЊЕ ИЛИ ПОСРЕДОВАЊЕ У ПРОДАЈИ ИЛИ КУПОВИНИ ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН НЕОВЛАШЋЕНО СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ, ПОДСТРЕКАВАЊЕ И ПОМАГАЊЕ У УПОТРЕБИ СУПСТАНЦИ ИЛИ ПРЕПАРАТА КОЈИ СУ ПРОГЛАШЕНИ ЗА ОПОЈНЕ ДРОГЕ, ОДНОСНО ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ И СУПСТАНЦИ КОЈЕ СЕ МОГУ УПОТРЕБИТИ У НЕЗАКОНИТОЈ ПРОИЗВОДЊИ ОПОЈНИХ ДРОГА;

10) УНОШЕЊЕ И УПОТРЕБА ОПОЈНИХ ДРОГА, ОДНОСНО ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ И АЛКОХОЛА У УСТАНОВИ;

11) НАСИЛНИЧКО ПОНАШАЊЕ ИЛИ ИЗАЗИВАЊЕ И УЧЕСТВОВАЊЕ У ТУЧИ И ДРУГИМ КОНФЛИКТИМА У УСТАНОВИ ИЛИ НА ЈАВНОМ МЕСТУ, КОЈИМА СЕ УГРОЖАВА ЈАВНИ РЕД И МИР;

12) ПОДСТИЦАЊЕ, ОРГАНИЗОВАЊЕ ИЛИ УЧЕСТВОВАЊЕ У АКТИВНОСТИМА КОЈЕ СУ ЗАБРАЊЕНЕ У УСТАНОВИ;

13) ИЗНОШЕЊЕ, ОШТЕЋЕЊЕ, УНИШТАВАЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЛИ УНОШЕЊЕ И ПРЕПРАВЉАЊЕ ПОДАТАКА У ЕВИДЕНЦИЈИ КОЈУ ВОДИ УСТАНОВА;

14) ПОНАВЉАЊЕ ЛАКШИХ ПОВРЕДА ОБАВЕЗА И КРШЕЊА ОДРЕДАБА КУЋНОГ РЕДА, ОДНОСНО ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У УСТАНОВИ.

Васпитно-дисциплинске мере и поступак за повреду обавезе ученика

Члан 17.

~~За повреду обавезе ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера: опомена, укор, укор пред искључење и искључење из установе.~~

~~Опомена и укор се изричу за лакшу повреду обавеза ученика.~~

~~За тежу повреду обавезе, ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера: укор пред искључење и искључење из установе.~~

~~Када ученик изврши тежу повреду обавезе, установа одмах обавештава родитеља, односно старатеља ученика и укључује га у одговарајући поступак.~~

~~Васпитно-дисциплинску меру у првом степену изриче дисциплинска комисија.~~

~~Дисциплинску комисију из става 5. овог члана образује директор установе.~~

~~На одлуку из става 5. овог члана ученик, његов родитељ, односно старатељ има право жалбе у року од три дана од дана пријема одлуке.~~

~~По жалби на одлуку дисциплинске комисије из става 5. овог члана одлучује педагошко веће у року од 15 од дана подношења жалбе.~~

~~Жалба на одлуку којом је изречена васпитно-дисциплинска мера искључења ученика из установе, одлаже извршење одлуке.~~

~~Одлука педагошког већа по жалби је коначна.~~

~~Циљ изрицања васпитно-дисциплинске мере јесте промена понашања ученика, правилан развој личности и социјализација ученика.~~

~~Васпитно-дисциплинска мера се изриче ученику за школску годину у којој је учињена повреда обавезе.~~

~~Ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавеза — укор пред искључење, односно искључење из установе, приликом конкурисања у установе ученичког стандарда за наредну школску годину, умањује се укупан број бодова до пет.~~

~~О изреченим васпитно-дисциплинским мерама води се евиденција.~~

~~Општим актом установе ближе се уређују нарочито: начин и рокови за вођење васпитно-дисциплинског поступка, састав дисциплинске комисије, односно комисије за накнаду штете, мандат, начин рада и одлучивања и случајеви изузећа члана комисије.~~

ЧЛАН 17.

ЗА ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКУ СЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКА МЕРА: ОПОМЕНА, УКОР, УКОР ПРЕД ИСКЉУЧЕЊЕ И ИСКЉУЧЕЊЕ ИЗ УСТАНОВЕ.

ОПОМЕНА И УКОР СЕ ИЗРИЧУ ЗА ЛАКШУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА.

ВАСПИТНА МЕРА ЗА ЛАКШУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ ИЗРИЧЕ СЕ УЧЕНИКУ БЕЗ ВОЂЕЊА ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОГ ПОСТУПКА, У СКЛАДУ СА ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ.

ЗА ТЕЖУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ, УЧЕНИКУ СЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКА МЕРА: УКОР ПРЕД ИСКЉУЧЕЊЕ И ИСКЉУЧЕЊЕ ИЗ УСТАНОВЕ.

ЗА ЛАКШУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА ОБАВЕЗНО ЈЕ ПОЈАЧАТИ ВАСПИТНИ РАД УСТАНОВЕ И РОДИТЕЉА.

КАДА УЧЕНИК ИЗВРШИ ТЕЖУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ, УСТАНОВА ОДМАХ ОБАВЕШТАВА РОДИТЕЉА, ОДНОСНО СТАРАТЕЉА УЧЕНИКА И УКЉУЧУЈЕ ГА У ОДГОВАРАЈУЋИ ПОСТУПАК.

УКОЛИКО СЕ РОДИТЕЉ, ОДНОСНО ДРУГИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК УЧЕНИКА КОЈИ ЈЕ УРЕДНО ОБАВЕШТЕН, НЕ ОДАЗОВЕ ДА ПРИСУСТВУЈЕ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОМ ПОСТУПКУ, ДИРЕКТОР УСТАНОВЕ ПОСТАВЉА ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ НАРЕДНОГ ДАНА ПСИХОЛОГА,

ОДНОСНО ПЕДАГОГА УСТАНОВЕ ДА У ОВОМ ПОСТУПКУ ЗАСТУПА ИНТЕРЕСЕ УЧЕНИКА, О ЧЕМУ ОДМАХ ОБАВЕШТАВА ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД.

УСТАНОВА ЈЕ ДУЖНА ДА СПРОВЕДЕ ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК УКОЛИКО УЧЕНИК НАПУСТИ УСТАНОВУ ПРЕ ПОКРЕТАЊА ИЛИ У ТОКУ ВОЂЕЊА ПОСТУПКА.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКУ МЕРУ У ПРВОМ СТЕПЕНУ ИЗРИЧЕ ДИСЦИПЛИНСКА КОМИСИЈА.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК ЗА УЧИЊЕНУ ТЕЖУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА, ПОКРЕЋЕ СЕ НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА САЗНАЊА.

ДИСЦИПЛИНСКУ КОМИСИЈУ ИЗ СТАВА 9. ОВОГ ЧЛАНА ОБРАЗУЈЕ ДИРЕКТОР УСТАНОВЕ.

У ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОМ ПОСТУПКУ УЧЕНИК, УЗ ПРИСУСТВО РОДИТЕЉА, ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА, КАО И СВИ ОСТАЛИ УЧЕСНИЦИ И СВЕДОЦИ, МОРАЈУ БИТИ САСЛУШАНИ И ДАТИ ПИСАНУ ИЗЈАВУ. ”

НА ОДЛУКУ ИЗ СТАВА 9. ОВОГ ЧЛАНА УЧЕНИК, ЊЕГОВ РОДИТЕЉ, ОДНОСНО СТАРАТЕЉ ИМА ПРАВО ЖАЛБЕ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ОДЛУКЕ.

ПО ЖАЛБИ НА ОДЛУКУ ДИСЦИПЛИНСКЕ КОМИСИЈЕ ИЗ СТАВА 9. ОВОГ ЧЛАНА ОДЛУЧУЈЕ ПЕДАГОШКО ВЕЋЕ У РОКУ ОД 15 ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЖАЛБЕ.

ЖАЛБА НА ОДЛУКУ КОЈОМ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКА МЕРА ИСКЉУЧЕЊА УЧЕНИКА ИЗ УСТАНОВЕ, ОДЛАЖЕ ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКЕ.

ОДЛУКА ПЕДАГОШКОГ ВЕЋА ПО ЖАЛБИ ЈЕ КОНАЧНА.

ПРОТИВ КОНАЧНЕ ОДЛУКЕ ИЗ СТАВА 14. ОВОГ ЧЛАНА УЧЕНИК ИМА ПРАВО НА СУДСКУ ЗАШТИТУ У УПРАВНОМ СПОРУ.

ЦИЉ ИЗРИЦАЊА ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ ЈЕСТЕ ПРОМЕНА ПОНАШАЊА УЧЕНИКА, ПРАВИЛАН РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ И СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА УЧЕНИКА.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКА МЕРА СЕ ИЗРИЧЕ УЧЕНИКУ ЗА ШКОЛСКУ ГОДИНУ У КОЈОЈ ЈЕ УЧИЊЕНА ПОВРЕДА ОБАВЕЗЕ.

УЧЕНИКУ КОМЕ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКА МЕРА ЗА ТЕЖУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗА – УКОР ПРЕД ИСКЉУЧЕЊЕ ИЗ УСТАНОВЕ, ПРИЛИКОМ КОНКУРИСАЊА У УСТАНОВЕ УЧЕНИЧКОГ СТАНДАРДА ЗА НАРЕДНУ ШКОЛСКУ ГОДИНУ, УМАЊУЈЕ СЕ УКУПАН БРОЈ БОДОВА ЗА ЧЕТИРИ.

УЧЕНИКУ КОМЕ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКА МЕРА ЗА ТЕЖУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗА – ИСКЉУЧЕЊЕ ИЗ УСТАНОВЕ, УМАЊУЈЕ СЕ БРОЈ БОДОВА ЗА ПЕТ.

О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА ВОДИ СЕ ЕВИДЕНЦИЈА.

ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ БЛИЖЕ СЕ УРЕЂУЈУ НАРОЧИТО: НАЧИН И РОКОВИ ЗА ВОЂЕЊЕ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОГ ПОСТУПКА, САСТАВ ДИСЦИПЛИНСКЕ КОМИСИЈЕ, ОДНОСНО КОМИСИЈЕ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ, МАНДАТ, НАЧИН РАДА И ОДЛУЧИВАЊА И СЛУЧАЈЕВИ ИЗУЗЕТА ЧЛАНА КОМИСИЈЕ.

III. УСТАНОВЕ

Врсте установа

Члан 19.

У установама ученичког и студентског стандарда ученици, односно студенти остварују права из члана 3. овог закона, и то: право на смештај, исхрану, одмор и ~~опоравак, културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање~~ ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ, а ученици и право на васпитни рад.

Установе ученичког стандарда јесу:

- 1) дом ученика – за остваривање права ученика на смештај, исхрану и васпитни рад;
- 2) ученички центар – за остваривање права ученика на смештај, исхрану, васпитни рад и одмор;
- 3) ученичко одмаралиште – за остваривање права ученика на одмор и ~~опоравак~~ ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ;
- 4) ученички културни центар – за остваривање права ученика на културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање.

Установе студентског стандарда јесу:

- 1) студентски центар – за остваривање права студената на смештај и исхрану;
- 2) студентско одмаралиште – за остваривање права студената на одмор и ~~опоравак~~ ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ;
- 3) студентски културни центар – за остваривање права студената на културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање.

Студентско одмаралиште може да обезбеђује и одмор и опоравак ученика ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ.

Делатност установа за смештај и исхрану

Члан 20.

~~Дом ученика и ученички центар јесу установе које обезбеђују смештај, исхрану и васпитни рад са ученицима.~~

~~Студентски центар јесте установа која обезбеђује смештај и исхрану студената.~~

~~Дом ученика, односно ученички центар, може да обезбеђује смештај и исхрану студената, а студентски центар смештај, исхрану и васпитни рад са ученицима, у оквиру непопуњених смештајних капацитета.~~

~~Одлуку из става 3. овог члана доноси управни одбор установе, уз сагласност министра.~~

~~Смештај ученика, односно студената у установама из ст. 1, 2. и 3. овог члана организује се одвојено према полу и узрасту.~~

~~Ученицима, односно студентима, који су смештени у установе из ст. 1, 2. и 3. овог члана обезбеђују се, у складу са могућностима установе, културне, уметничке, спортске и рекреативне активности.~~

ЧЛАН 20.

ДОМ УЧЕНИКА ЈЕ УСТАНОВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ СМЕШТАЈ, ИСХРАНУ И ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА.

УЧЕНИЧКИ ЦЕНТАР ЈЕ УСТАНОВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ СМЕШТАЈ, ИСХРАНУ, ВАСПИТНИ РАД И ОДМОР СА УЧЕНИЦИМА.

СТУДЕНТСКИ ЦЕНТАР ЈЕСТЕ УСТАНОВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ СМЕШТАЈ И ИСХРАНУ СТУДЕНАТА.

ДОМ УЧЕНИКА, ОДНОСНО УЧЕНИЧКИ ЦЕНТАР, МОЖЕ ДА ОБЕЗБЕЂУЈЕ СМЕШТАЈ И ИСХРАНУ СТУДЕНАТА, А СТУДЕНТСКИ ЦЕНТАР СМЕШТАЈ, ИСХРАНУ И ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА, У ОКВИРУ НЕПОПУЊЕНИХ СМЕШТАЈНИХ КАПАЦИТЕТА.

ОДЛУКУ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ УПРАВНИ ОДБОР УСТАНОВЕ, УЗ САГЛАСНОСТ МИНИСТРА.

СМЕШТАЈ УЧЕНИКА, ОДНОСНО СТУДЕНАТА У УСТАНОВАМА ИЗ СТ. 1-3. ОВОГ ЧЛАНА ОРГАНИЗУЈЕ СЕ ОДВОЈЕНО ПРЕМА ПОЛУ И УЗРАСТУ.

УЧЕНИЦИМА, ОДНОСНО СТУДЕНТИМА, КОЈИ СУ СМЕШТЕНИ У УСТАНОВЕ ИЗ СТ. 1-3. ОВОГ ЧЛАНА ОБЕЗБЕЂУЈУ СЕ, У СКЛАДУ СА МОГУЋНОСТИМА УСТАНОВЕ, КУЛТУРНЕ, УМЕТНИЧКЕ, СПОРТСКЕ И РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ.

Делатност одмаралишта

Члан 21.

Ученичко одмаралиште и студентско одмаралиште јесу установе које обезбеђују одмор и опоравак ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ ученика, односно студената, укључујући старање о заштити здравља и безбедности ученика, односно студената.

Ученицима, односно студентима који су смештени у установе из става 1. овог члана обезбеђују се, у складу са могућностима установе, културне, уметничке, спортске и рекреативне активности.

Услови за оснивање, почетак рада и обављање делатности

Члан 26.

Установа може да се оснује ако:

~~1) постоји потреба за смештајем и исхраном ученика и студената, односно за одмором и опоравком ученика и студената или за културним, уметничким, спортским и рекреативним активностима и информисањем ученика и студената;~~

1) ПОСТОЈИ ПОТРЕБА ЗА СМЕШТАЈЕМ И ИСХРАНОМ УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА, ОДНОСНО ЗА ОДМОРОМ И ДОДАТНИМ АКТИВНОСТИМА УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА;

2) има програм рада;

3) има обезбеђена средства за оснивање и рад.

Друго правно или физичко лице може да оснује установу ако, осим услова из става 1. овог члана, има гаранцију пословне банке да су обезбеђена средства потребна за три године рада, односно за наставак коришћења права у другој установи у случају престанка рада те установе.

Установа може да почне са радом и да обавља делатност ако испуњава услове за оснивање и има:

1) прописани простор и опрему;

2) прописани број и структуру запослених у радном односу на неодређено време, а у дому ученика и прописан број васпитача и стручних сарадника;

3) обезбеђене хигијенско-техничке услове, у складу са законом.

Установа је дужна да у пословању храном користи упутство за добру произвођачку и хигијенску праксу и примену НАССР стандарда, ОДНОСНО ПРИМЕНУ АКТУЕЛНИХ СТАНДАРДА, у складу са законом којим се уређује безбедност хране.

Оснивач установе не може да буде физичко лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца или које је осуђено за: кривично дело насиље у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање

малолетног лица или родоскрвњење; за кривично дело примања мита или давања мита; за кривично дело из групе кривичних дела против полне слободе, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, ни лице за које је, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање.

Установа се уписује у судски регистар кад надлежни орган утврди да су испуњени услови за оснивање, почетак рада и обављање делатности.

Уписом у судски регистар установа стиче својство правног лица.

Ближе услове за оснивање, почетак рада и обављање делатности установа прописује министар.

Стандарде квалитета исхране ученика и студената прописује министар.

Стандарде за категоризацију објеката ученичког и студентског стандарда, категорије објеката и начин стицања и промене категорије објеката прописује министар.

Забрана рада установе и одузимање дозволе за рад

Члан 30.

Установи се одузима дозвола за рад када јој се забрани рад, у складу са законом.

Када орган надлежан за вршење инспекцијског надзора утврди да установа не испуњава прописане услове за рад или не обавља делатност на прописани начин, одредиће јој рок за испуњење услова, односно отклањање неправилности у обављању делатности и о томе ће обавестити оснивача.

~~Ако установа не отклони утврђене неправилности из става 2. овог члана у одређеном року, Министарство ће решењем забранити рад установе и одузеће дозволу за рад.~~

АКО УСТАНОВА НЕ ОТКЛОНИ НЕЗАКОНИТОСТ У ОСТАВЉЕНОМ РОКУ, ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ВРШЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ЈЕ ОВЛАШЋЕН ДА ДОНЕСЕ РЕШЕЊЕ И ИЗРЕКНЕ МЕРУ КОЈОМ, ДО ОТКЛАЊАЊА НЕЗАКОНИТОСТИ, УСТАНОВИ ЗАБРАЊУЈЕ ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ.

АКО УСТАНОВА НЕ ПОСТУПИ У СКЛАДУ СА РЕШЕЊЕМ И ИЗРЕЧЕНОМ МЕРОМ ИЗ СТАВА 3, МИНИСТАРСТВО ЋЕ РЕШЕЊЕМ ЗАБРАНИТИ РАД УСТАНОВЕ И ОДУЗЕЋЕ ЈОЈ ДОЗВОЛУ ЗА РАД.

~~Решење из става 3. коначно је.~~

РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА КОНАЧНО ЈЕ.

Министарство ће о забрани рада установе и одузимању дозволе за рад обавестити оснивача.

Ученици, односно студенти који су смештени у установу којој је забрањен рад имају право на смештај и исхрану у текућој школској години у другој установи коју одреди Министарство.

Програм васпитног рада у установама ученичког стандарда

Члан 41.

Васпитни рад у дому ученика, односно ученичком центру остварује се на основу програма васпитног рада.

Програм васпитног рада доноси управни одбор установе из става 1. овог члана, на предлог педагошког већа, у складу са основама васпитног програма.

У установама ученичког и студентског стандарда чије је седиште на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик националне мањине у службеној употреби, национални савети националних мањина предлажу мере и део програма васпитног рада са ученицима у установама ученичког стандарда, који се односе на афирмацију међуетничке толеранције и мултикултурализма.

~~Основе васпитног програма доноси Национални просветни савет, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.~~

ОСНОВЕ ВАСПИТНОГ ПРОГРАМА ПО ПРИБАВЉЕНОМ МИШЉЕЊУ НАЦИОНАЛНОГ ПРОСВЕТНОГ САВЕТА ДОНОСИ МИНИСТАР, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОСНОВЕ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.

Програмом васпитног рада утврђују се: циљеви, задаци, ИСХОДИ, врсте, трајање и облици рада и друга питања од значаја за васпитни рад.

Васпитни рад остварује се на српском језику.

За припаднике националне мањине васпитни рад остварује се на матерњем језику, двојезично или на српском језику, у складу са посебним законом.

Васпитни рад може да се изводи и на страном језику или двојезично, уз сагласност министра.

Васпитни рад за лица која користе језик знакова изводи се на језику знакова и помоћу средстава тог језика.

Програм васпитног рада остварује се у васпитним групама до 25 ученика.

Евиденција

Члан 45.

Установе воде евиденцију и издају исправе ученицима и студентима, у складу са законом.

Евиденција се води на српском језику, ћириличким писмом, а на језицима националних мањина у складу са посебним законом.

Дом ученика, односно ученички центар води: књигу матичне евиденције о ученицима, дневник васпитног рада, књигу евиденције рада стручних сарадника и евиденцију о дневном дежурству.

Дневник васпитног рада води васпитач, а књигу евиденције рада стручног сарадника води стручни сарадник (~~педагошка документација~~).

Дом ученика, односно ученички центар, на основу књиге матичне евиденције о ученицима, ученику издаје ученичку легитимацију, односно електронску картицу.

Студентски центар води: књигу матичне евиденције о студентима и регистарски картон студента.

~~Студентски центар води и књигу домаћих гостију и књигу страних гостију, у складу са законом којим се уређује кретање и боравак странаца.~~

УСТАНОВЕ УЧЕНИЧКОГ И СТУДЕНТСКОГ СТАНДАРДА ВОДЕ КЊИГУ ДОМАЋИХ ГОСТИЈУ И КЊИГУ СТРАНИХ ГОСТИЈУ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ УСЛОВИ ЗА УЛАЗАК, КРЕТАЊЕ, БОРАВАК И ВРАЋАЊЕ СТРАНАЦА.

Студентски центар, на основу књиге матичне евиденције о студентима, студенту издаје студентску легитимацију, односно електронску картицу.

Ученичко, односно студентско одмаралиште води: евиденцију о смештеним ученицима, односно студентима, у складу са законом о туризму.

Установе из ст. 3, 6. и 9. овог члана трајно чувају књиге матичне евиденције о ученицима, односно студентима, а осталу евиденцију 10 година.

~~Установе из ст. 3, 6. и 9. овог члана дужне су да евиденцију воде у писменој и електронској форми и да податке уписане у евиденцију достављају Министарству.~~

УСТАНОВЕ ИЗ СТ. 3, 6. И 9. ОВОГ ЧЛАНА ДУЖНЕ СУ ДА ЕВИДЕНЦИЈУ ВОДЕ У ПИСМЕНОЈ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ И ДА ПОДАТКЕ УПИСАНЕ У ЕВИДЕНЦИЈУ, ПРЕМА ПОТРЕБИ ДОСТАВЉАЈУ МИНИСТАРСТВУ.

Садржај и начин вођења евиденције и изглед и садржај ученичке и студентске легитимације, односно електронске картице, као и начин и рокове достављања података из евиденције Министарству, прописује министар.

Подаци о установи

Члан 456

Подаци о установи су подаци у вези са правним статусом установе, односно статусом установе у систему ученичког и студентског стандарда, подаци о обављању основне делатности (смештај, исхрана, васпитни рад, одмор и опоравак и културне, уметничке, спортске и рекреативне активности и информисање) ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ, обављању друге делатности, развојном и годишњем плану рада и другим актима установе, органима установе, објекту и радним јединицама установе, дозволи за рад и категоризацији установе.

Установа у којој се остварује право ученика на васпитни рад води посебну евиденцију о васпитном, односно стручном раду, коју чине подаци о васпитним групама, распореду активности у току васпитног, односно стручног рада, дневном дежурству, сарадњи са родитељима, односно старатељима ученика и школом, здравственим и другим установама, програму васпитног, односно стручног рада и њиховом остваривању.

Члан 45е

Податке о установи, односно другој организацији која обавља поједине послове из делатности ученичког и студентског стандарда за потребе вођења регистра установа и других организација прикупља Министарство.

Податке о ученицима, односно студентима – за евиденцију за остваривање права на смештај, исхрану, одмор и ~~енервак~~ ДОДАТНЕ АКТИВНОСТИ, а за ученика и за васпитни рад, прикупља установа и доставља Министарству податке о броју корисника.

Податке о ученицима, односно студентима – за евиденцију о одобреним ученичким и студентским кредитима и стипендијама и стипендијама за изузетно надарене ученике и студенте прикупља Министарство, односно одговарајућа пословна банка, која их у складу са закљученим уговором доставља Министарству.

Податке о запосленима прикупља установа и доставља Министарству податке о броју запослених и личне податке о васпитачима и стручним сарадницима – психолозима и педагозима за потребе вођења регистра васпитача, психолога и педагога.

У поступку остваривања права из области ученичког и студентског стандарда забрањено је објављивати јавно на ранг листи следеће личне податке о ученицима, односно студентима: јединствени матични број грађана ученика и студената, адресе њиховог становања, бројеве телефона, као и нарочито осетљиве податке о ученицима, односно студентима.

IV. ОРГАНИ УСТАНОВА

Органи установе

Члан 47.

Органи установе јесу: директор и управни одбор.

Дом ученика и ученички центар поред органа из става 1. овог члана имају и педагошко веће, ~~као стручни орган~~ И ДРУГЕ СТРУЧНЕ ОРГАНЕ И ТИМОВЕ.

У установи чији је оснивач друго правно или физичко лице услови за именовање управног одбора, његов мандат и састав, као и услови за директора, његов мандат и разлози за престанак дужности, уређују се оснивачким актом и статутом установе.

У погледу надлежности управног одбора и директора у установи из става 3. овог члана сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на

установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

Директор установе

Члан 53.

Директор руководи установом.

~~За директора установе може бити именовано лице које је стекло високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или специјалистичке струковне студије) или лице које је стекло високо образовање на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које је у погледу права која из њега произлазе изједначено са академским називом мастер.~~

ЗА ДИРЕКТОРА УСТАНОВЕ МОЖЕ БИТИ ИМЕНОВАНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ СТЕКЛО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА СТУДИЈАМА ДРУГОГ СТЕПЕНА ИЛИ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ СТЕКЛО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ 4 ГОДИНЕ ПО ПРОПИСИМА КОЈИ СУ УРЕЂИВАЛИ ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ ДО 10. СЕПТЕМБРА 2005. ГОДИНЕ.

За директора дома ученика, ученичког центра, ученичког одмаралишта, студентског центра и студентског одмаралишта може бити именовано лице које осим услова из става 2. овог члана има и најмање пет година рада са високим образовањем.

За директора ученичког културног центра, студентског културног центра и дома културе може бити именовано лице које осим услова из става 2. овог члана има и најмање пет година рада у области образовања или културе.

Мандат директора траје четири године.

За директора не може бити именовано лице:

1) које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца или које је осуђено за: кривично дело насиље у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскрвњење; за кривично дело примања мита или давања мита; за кривично дело из групе кривичних дела против полне слободе, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, ни лице за које је, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање;

2) коме је изречена мера заштите од насиља у породици.

О правима, обавезама и одговорностима директора одлучује управни одбор установе, у складу са овим законом и статутом установе.

У УСТАНОВИ ДИРЕКТОР МОЖЕ ОБРАЗОВАТИ СЛЕДЕЋЕ ТИМОВЕ:

- 1) ТИМ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ ИНКЛУЗИВНОМ ОБРАЗОВАЊУ УЧЕНИКА;
- 2) ТИМ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА;
- 3) ТИМ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ;
- 4) ТИМ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈ УСТАНОВЕ;
- 5) ТИМ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ;
- 6) ДРУГЕ ТИМОВЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ЗАДАТАКА, ПРОГРАМА ИЛИ ПРОЈЕКТА.

V. ЗАПОСЛЕНИ У УСТАНОВИ

Васпитачи и стручни сарадници

Члан 60.

Васпитни рад са ученицима у дому ученика, односно ученичком центру, остварује васпитач.

Стручне послове у дому ученика, односно ученичком центру обављају стручни сарадник – психолог (у даљем тексту: психолог) и стручни сарадник – педагог (у даљем тексту: педагог) .

Зависно од потреба установе и програма који се остварује стручне послове у дому ученика, ученичком центру, односно другој установи ученичког и студентског стандарда могу да обављају и други стручни сарадници: библиотекар, медијатекар, здравствени радник, дефектолог, социолог, аниматор културних програма, аниматор спортских активности и аниматор рекреативних активности.

~~Стручни сарадник – асистент ангажује се ради свеобухватне подршке и помоћи ученику, односно студенту из осетљивих друштвених група, ради укључивања у образовно-васпитни систем.~~

~~Послове васпитача и стручног сарадника из ст. 1. и 2. овог члана може да обавља лице које је стекло одговарајуће високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или специјалистичке струковне студије) или лице које је стекло високо образовање на основним студијама на факултету у трајању од најмање четири године, а које је у погледу права која из њега произлазе изједначено са академским називом мастер.~~

ПОСЛОВЕ ВАСПИТАЧА И СТРУЧНОГ САРАДНИКА ИЗ СТ. 1, 2 И 3. ОВОГ ЧЛАНА, МОЖЕ ДА ОБАВЉА ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ СТЕКЛО ОДГОВАРАЈУЋЕ ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА СТУДИЈАМА ДРУГОГ СТЕПЕНА ИЛИ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ СТЕКЛО ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА НА ФАКУЛТЕТУ У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ, А КОЈЕ ЈЕ У ПОГЛЕДУ ПРАВА КОЈА ИЗ ЊЕГА ПРОИЗЛАЗЕ ИЗЈЕДНАЧЕНО СА АКАДЕМСКИМ НАЗИВОМ МАСТЕР.

Васпитни рад и стручни послови у дому ученика, односно ученичком центру остварују се у току школске године.

У оквиру недељног пуног радног времена васпитач, психолог и педагог имају норму од најмање 30 сати непосредног рада са ученицима.

Ближе услове у погледу врсте образовања васпитача и стручног сарадника из ст. 1. и 2. овог члана и услове и критеријуме за избор ~~стручног сарадника— асистента~~, као и педагошку норму васпитача и психолога и педагога, прописује министар.

РАДНА МЕСТА ЗДРАВСТВЕНЕ СТРУКЕ У УСТАНОВАМА СТАНДАРДА ЧЛАН 60А

ПОСЛОВЕ КОЈИМА СЕ УНАПРЕЂУЈЕ НЕГА, ПРЕВЕНТИВНА – ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА У ДОМУ УЧЕНИКА, ОДНОСНО УЧЕНИЧКОМ ЦЕНТРУ, ОБАВЉАЈУ САРАДНИЦИ.

ЗАДАТАК САРАДНИКА ЈЕСТЕ ДА СВОЈИМ ЗНАЊЕМ, САВЕТОДАВНИМ И СТРУЧНИМ РАДОМ ОБЕЗБЕДИ КВАЛИТЕТНИЈЕ ОСТВАРИВАЊЕ НЕГЕ, ПРЕВЕНТИВНЕ – ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ ВРСТЕ ОБРАЗОВАЊА САРАДНИКА, КАО И УСЛОВЕ И КРИТЕРИЈУМЕ ЗА ИЗБОР САРАДНИКА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР.

Задатак васпитача, психолога и педагога

Члан 61.

Задатак васпитача јесте да својим стручним знањем и радом осигура остваривање програма васпитног рада, уважавајући потребе ученика.

~~У установи се обезбеђује васпитни рад у току дана и ноћно дежурство.~~

У УСТАНОВИ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ВАСПИТНИ РАД У ТОКУ ДАНА, НОЋНО ДЕЖУРСТВО ИЛИ ДОСТУПНОСТ, ОДНОСНО ПРИПРАВНОСТ ВАСПИТАЧА.

Задатак психолога, односно педагога јесте да својим стручним знањем, саветодавним и другим облицима рада унапређује васпитни рад у установи, пружа стручну помоћ ученицима и подршку васпитачима и да сарађује са родитељима, односно старатељима ученика по питањима која су од значаја за образовање и васпитање ученика.

Програм рада психолога и педагога прописује министар.

Лиценца и регистар васпитача, психолога и педагога

Члан 65.

Лиценца је јавна исправа.

Министарство издаје лиценцу и води регистар васпитача, психолога и педагога којима је издата лиценца. У регистар се уносе и подаци о СУСПЕНЗИЈИ И ОДУЗИМАЊУ ЛИЦЕНЦЕ.

Регистар је јаван.

Садржај и начин вођења регистра, као и образац лиценце – прописује министар.

Одузимање лиценце

Члан 67.

Лиценца се одузима васпитачу, психологу или педагогу:

- 1) који је током обављања послова осуђен за кривично дело из групе кривичних дела против службене дужности или за кривично дело из групе кривичних дела против полне слободе и против правног саобраћаја;
- 2) коме је отказан уговор о раду због повреде забране из чл. 36–38. овог закона.

Решење министра о одузимању лиценце коначно је у управном поступку.

Лице коме је одузета лиценца нема право на њено поновно издавање нити на рад у установи.

Одузета лиценца враћа се Министарству преко установе.

Установа има обавезу да одмах достави Министарству доказ о основу за одузимање лиценце васпитача, психолога или педагога запосленог у установи.

СУСПЕНЗИЈА ЛИЦЕНЦЕ ВАСПИТАЧУ И СТРУЧНОМ САРАДНИКУ

ЧЛАН 67.

У ТОКУ ВАЖЕЊА, ЛИЦЕНЦА МОЖЕ ДА БУДЕ СУСПЕНДОВАНА.

ЛИЦЕНЦА СЕ СУСПЕНДУЈЕ ВАСПИТАЧУ И СТРУЧНОМ САРАДНИКУ:

1) КОЈИ ПРЕМА ИЗВЕШТАЈУ ПРОСВЕТНОГ САВЕТНИКА НЕ ОСТВАРУЈЕ ВАСПИТНИ РАД НА НАЧИН И ПО ПОСТУПКУ КОЈИМ СЕ ОМОГУЋАВА ПОСТИЗАЊЕ ИСХОДА КОЈИ СУ ПРОПИСАНИ У ОСНОВАМА ВАСПИТНОГ ПРОГРАМА;

2) КОЈИ СЕ ПРЕМА ИЗВЕШТАЈУ ПРОСВЕТНОГ САВЕТНИКА НИЈЕ СТРУЧНО УСАВРШАВАО, А ПРОСВЕТНИ САВЕТНИК У СВОМ ИЗВЕШТАЈУ УТВРДИ ДА РАЗЛОЗИ ЗА ТО НИСУ ОПРАВДАНИ.

УСТАНОВА ИМА ОБАВЕЗУ ДА МИНИСТАРСТВУ ДОСТАВИ ПОДАТКЕ О РАЗЛОЗИМА ЗА СУСПЕНЗИЈУ ЛИЦЕНЦЕ ВАСПИТАЧА И СТРУЧНОГ САРАДНИКА ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ПРИЈЕМА ИЗВЕШТАЈА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

ВАСПИТАЧ И СТРУЧНИ САРАДНИК ИМА ПРАВО ДА ИЗЈАВИ ПРИМЕДБУ МИНИСТРУ НА ИЗВЕШТАЈ ПРОСВЕТНОГ САВЕТНИКА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ИЗВЕШТАЈА.

МИНИСТАР РЕШЕЊЕМ ОДЛУЧУЈЕ О СУСПЕНЗИЈИ ЛИЦЕНЦЕ У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ИСТЕКА РОКА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИМЕДБЕ.

РЕШЕЊЕ МИНИСТРА О СУСПЕНЗИЈИ ЛИЦЕНЦЕ КОНАЧНО ЈЕ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ.

СУСПЕНЗИЈА ЛИЦЕНЦЕ ТРАЈЕ НАЈДУЖЕ ШЕСТ МЕСЕЦИ.

ВАСПИТАЧУ И СТРУЧНОМ САРАДНИКУ КОМЕ ЈЕ СУСПЕНДОВАНА ЛИЦЕНЦА ИЗ РАЗЛОГА НАВЕДЕНИХ У СТАВУ 2. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА, УКИДА СЕ СУСПЕНЗИЈА, УКОЛИКО НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДОСТАВЉАЊА РЕШЕЊА МИНИСТРА ПОНОВО ПОЛОЖИ ИСПИТ ЗА ЛИЦЕНЦУ, А АКО ГА НЕ ПОЛОЖИ, ПРЕСТАЈЕ МУ РАДНИ ОДНОС.

ДОК ТРАЈЕ СУСПЕНЗИЈА ЛИЦЕНЦЕ ВАСПИТАЧ ПРИСУСТВУЈЕ АКТИВНОСТИМА ДРУГИХ ВАСПИТАЧА КОЈЕ МУ ОДРЕЂУЈЕ ДИРЕКТОР, А СТРУЧНИ САРАДНИК РАДУ СТРУЧНОГ САРАДНИКА У ДРУГОЈ УСТАНОВИ КОЈУ ОДРЕДИ ДИРЕКТОР.

ВАСПИТАЧУ И СТРУЧНОМ САРАДНИКУ КОМЕ ЈЕ СУСПЕНДОВАНА ЛИЦЕНЦА, НА ОСНОВУ СТАВА 2. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА, УКИДА СЕ СУСПЕНЗИЈА АКО У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД СУСПЕНЗИЈЕ ДОСТАВИ ДОКАЗЕ О ОДГОВАРАЈУЋЕМ СТРУЧНОМ УСАВРШАВАЊУ.

ВАСПИТАЧ И СТРУЧНИ САРАДНИК ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА СУСПЕНЗИЈЕ ЛИЦЕНЦЕ ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА НАКНАДУ ПЛАТЕ У ВИСИНИ ОД 65% ПЛАТЕ КОЈУ ЈЕ ПРИМИО ЗА МЕСЕЦ КОЈИ ПРЕТХОДИ МЕСЕЦУ У КОМЕ МУ ЈЕ СУСПЕНДОВАНА ЛИЦЕНЦА.

ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ ВАСПИТАЧУ И СТРУЧНОМ САРАДНИКУ

ЧЛАН 67А

ЛИЦЕНЦА СЕ ОДУЗИМА ВАСПИТАЧУ И СТРУЧНОМ САРАДНИКУ:

1) КОЈИ ЈЕ ПРАВНОСНАЖНОМ ПРЕСУДОМ ОСУЂЕН ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО: НАСИЉА У ПОРОДИЦИ, ОДУЗИМАЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА, ЗАПУШТАЊЕ И ЗЛОСТАВЉАЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА ИЛИ РОДОСКВРНУЋЕ, ПРИМАЊЕ МИТА ИЛИ ДАВАЊЕ МИТА, ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ, ПРАВНОГ САОБРАЋАЈА И ЧОВЕЧНОСТИ И ДРУГИХ ДОБАРА ЗАШТИЋЕНИХ МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВОМ, БЕЗ ОБЗИРА НА ИЗРЕЧЕНУ КРИВИЧНУ САНКЦИЈУ;

2) АКО ОДБИЈЕ ВРШЕЊЕ СТРУЧНО-ПЕДАГОШКОГ НАДЗОРА;

3) КОМЕ ЈЕ СУСПЕНДОВАНА ЛИЦЕНЦА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 67. ОВОГ ЗАКОНА, А СТЕКЛИ СУ СЕ УСЛОВИ ЗА НОВУ СУСПЕНЗИЈУ.

ЛИЦЕНЦА СЕ ОДУЗИМА НА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА.

ЛИЦЕ КОМЕ ЈЕ ОДУЗЕТА ЛИЦЕНЦА НЕМА ПРАВО НА РАД У ОБЛАСТИ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА.

ИЗУЗЕТНО, ОД СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ЛИЦЕ КОМЕ ЈЕ ОДУЗЕТА ЛИЦЕНЦА ИЗ РАЗЛОГА ПРОПИСАНИХ У СТАВУ 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА НЕМА ПРАВО НА ЊЕНО ПОНОВНО ИЗДАВАЊЕ НИТИ НА РАД У УСТАНОВИ.

РЕШЕЊЕ МИНИСТРА О ОДУЗИМАЊУ ЛИЦЕНЦЕ КОНАЧНО ЈЕ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ.

ОДУЗЕТА ЛИЦЕНЦА ВРАЋА СЕ МИНИСТАРСТВУ ПРЕКО УСТАНОВЕ У КОЈОЈ ЈЕ ЛИЦЕ ЗАПОСЛЕНО.

ЛИЦЕ КОМЕ ЈЕ ОДУЗЕТА ЛИЦЕНЦА НА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА, ПО ИСТЕКУ ТОГ РОКА МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ МИНИСТАРСТВУ ЗАХТЕВ ЗА ПОНОВНО ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА ЛИЦЕНЦУ.

ЛИЦЕ КОМЕ ЈЕ ОДУЗЕТА ЛИЦЕНЦА НА ПЕРИОД ОД ПЕТ ГОДИНА СТИЧЕ ПРАВО ДА МИНИСТАРСТВУ ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА ПОНОВНО ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ, УЗ ДОСТАВЉАЊЕ ДОКАЗА О ПОЛОЖЕНОМ ИСПИТУ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА.”

Усавршавање запослених

Члан 68.

~~Запослени су дужни да се стручно усавршавају у току рада када то захтева потреба процеса рада.~~

~~Стручно усавршавање запослених планира директор установе.~~

~~Васпитач, психолог и педагог дужни су да се стално стручно усавршавају.~~

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ ВАСПИТАЧА И СТРУЧНОГ САРАДНИКА

ЧЛАН 68.

ВАСПИТАЧ И СТРУЧНИ САРАДНИК, СА ЛИЦЕНЦОМ И БЕЗ ЛИЦЕНЦЕ, ДУЖАН ЈЕ ДА СЕ СТАЛНО СТРУЧНО УСАВРШАВА РАДИ УСПЕШНИЈЕГ ОСТВАРИВАЊА И УНАПРЕЂИВАЊА ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОГ РАДА И СТИЦАЊА, ОДНОСНО УНАПРЕЂИВАЊА КОМПЕТЕНЦИЈА ПОТРЕБНИХ ЗА РАД, У СКЛАДУ СА ОПШТИМ ПРИНЦИПИМА ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА И ИСХОДА ИЗ ОСНОВА ВАСПИТНОГ ПРОГРАМА.

У ТОКУ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ВАСПИТАЧ И СТРУЧНИ САРАДНИК МОЖЕ ПРОФЕСИОНАЛНО ДА НАПРЕДУЈЕ СТИЦАЊЕМ ЗВАЊА: ПЕДАГОШКИ САВЕТНИК, САМОСТАЛНИ ПЕДАГОШКИ САВЕТНИК, ВИШИ ПЕДАГОШКИ САВЕТНИК И ВИСОКИ ПЕДАГОШКИ САВЕТНИК.

ВАСПИТАЧ И СТРУЧНИ САРАДНИК ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА УВЕЋАЊУ ПЛАТУ ЗА СТЕЧЕНО ЗВАЊЕ.

ВАСПИТАЧ И СТРУЧНИ САРАДНИК ИМА ПРАВО НА ОДСУСТВО ИЗ УСТАНОВЕ У ТРАЈАЊУ ОД ТРИ РАДНА ДАНА ГОДИШЊЕ РАДИ ПОХАЋАЊА ОДОБРЕНОГ ОБЛИКА, НАЧИНА И САДРЖАЈА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА. РАСПОРЕД ОДСУСТВА ВАСПИТАЧА И СТРУЧНОГ САРАДНИКА РАДИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ПЛАНИРА ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ ИЛИ ПЕДАГОШКО ВЕЋЕ.

ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА У СКЛАДУ СА ПРИОРИТЕТИМА УСТАНОВЕ РАДИ ОСТВАРИВАЊА ЦИЉЕВА ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА И ПРИОРИТЕТИМА МИНИСТАРСТВА, ДОНОСИ ОРГАН УПРАВЉАЊА УСТАНОВЕ.

ПОДАТКЕ О ПРОФЕСИОНАЛНОМ РАЗВОЈУ ВАСПИТАЧ И СТРУЧНИ САРАДНИК ЧУВА У МАПИ ПРОФЕСИОНАЛНОГ РАЗВОЈА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ПОРТФОЛИО).

ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ ЗА ПЕРИОД ОД ТРИ ГОДИНЕ, ОБЛИКЕ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА, ПРОГРАМЕ И НАЧИН ОРГАНИЗОВАЊА СТАЛНОГ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА, УСЛОВЕ, ОРГАН КОЈИ ОДЛУЧУЈЕ О СТИЦАЊУ ЗВАЊА И ПОСТУПАК НАПРЕДОВАЊА, СТИЦАЊЕ ЗВАЊА У ТОКУ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ВАСПИТАЧА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА, ОБРАЗАЦ УВЕРЕЊА О САВЛАДАНОМ ПРОГРАМУ, САДРЖАЈ ПОРТФОЛИЈА И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ, ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР.

Права, обавезе и одговорности запослених у установи

Члан 69.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених у установи примењује се закон којим се уређују радни односи, ОСНИВАЊЕ И РАД ЈАВНИХ СЛУЖБИ, ако овим законом није другачије одређено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених у установи одлучује директор установе, у складу са законом, колективним уговором и уговором о раду.

ЧЛАН 91А

БЛИЖИ УСЛОВИ ЗА РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА ПРОПИСУЈУ СЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.

Стручно-педагошки надзор у дому ученика, односно ученичком центру

Члан 93.

Послове стручно-педагошког надзора у дому ученика, односно ученичком центру врши просветни саветник, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.

Просветни саветник:

- 1) вреднује квалитет рада и остваривање развојног плана установе;
- 2) саветује и пружа стручну помоћ васпитачу, психологу, педагогу и директору ради побољшања квалитета њиховог рада и рада установе;
- 3) саветује и пружа стручну помоћ установи у обезбеђивању заштите ученика, односно студената и запослених од дискриминације, насиља и злостављања;
- 3) остварује непосредни увид у рад установе, васпитача, психолога, педагога и директора;
- 4) присуствује извођењу васпитног рада у дому ученика;
- 5) ~~предлаже установи, министру и надлежним органима предузимање неопходних мера за отклањање неправилности и недостатака у обављању васпитног и стручног рада и за њихово унапређивање.~~

ПРОСВЕТНИ САВЕТНИК:

- 1) ВРЕДНУЈЕ КВАЛИТЕТ РАДА УСТАНОВЕ, ОДНОСНО ДОМА УЧЕНИКА НА ОСНОВУ УТВРЂЕНИХ СТАНДАРДА И ОСТВАРИВАЊА РАЗВОЈНОГ ПЛАНА;
- 2) ПРАТИ ПОШТОВАЊЕ ОПШТИХ ПРИНЦИПА И ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉЕВА ВАСПИТНОГ РАДА;
- 3) САВЕТУЈЕ И ПРУЖА СТРУЧНУ ПОМОЋ ВАСПИТАЧУ, СТРУЧНОМ САРАДНИКУ И ДИРЕКТОРУ РАДИ ПОБОЉШАЊА КВАЛИТЕТА ЊИХОВОГ РАДА И РАДА УСТАНОВЕ;

- 4) САВЕТУЈЕ И ПРУЖА СТРУЧНУ ПОМОЋ УСТАНОВИ, ОДНОСНО ДОМУ УЧЕНИКА У ОБЕЗБЕЂИВАЊУ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА И ЗАПОСЛЕНИХ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА У УСТАНОВИ;
- 5) ОСТВАРУЈЕ НЕПОСРЕДАН УВИД У РАД УСТАНОВЕ, ОДНОСНО ДОМА УЧЕНИКА, ВАСПИТАЧА, СТРУЧНОГ САРАДНИКА И ДИРЕКТОРА;
- 6) ПРИСУСТВУЈЕ СПРОВОЂЕЊУ ВАСПИТНОГ РАДА У УСТАНОВИ;
- 7) ПРОЦЕЊУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА СТИЦАЊЕ ЗВАЊА;
- 8) ПРЕДЛАЖЕ УСТАНОВИ, МИНИСТРУ И НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА ПРЕДУЗИМАЊЕ НЕОПХОДНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБАВЉАЊА ВАСПИТНОГ РАДА, А УКОЛИКО УТВРДИ НЕПРАВИЛНОСТИ У РАДУ ИНИЦИРА ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА.

Члан 95.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај установа ако:

- 1) омогући ученику, односно студенту коришћење права из области ученичког или студентског стандарда супротно одредбама закона;
- 2) обавља другу делатност без сагласности оснивача (члан 23);
- 3) обавља делатност ван седишта установе у издвојеној радној јединици која није одобрена дозволом за рад установе (члан 27);
- 4) почне са радом и обављањем делатности пре него што се утврди да испуњава услове за почетак рада (члан 28);
- 5) изврши промену назива, седишта, статусну или другу промену без сагласности оснивача (члан 29);
- 6) не пропише или не спроводи мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика, односно студената и запослених у установи (члан 34);
- 7) угрожава, омаловажава или дискриминише ученике, односно студенте и запослене по било ком основу (члан 36);
- 8) дозволи страначко и верско организовање, деловање или коришћење простора установе у те сврхе супротно одредбама овог закона (члан 38),
- 9) не донесе, односно Министарству не достави развојни план (члан 40);
- 9а) не води прописану евиденцију (члан 45);
- 9б) уколико јавно на ранг листи објави следеће личне податке о ученицима, односно студентима: јединствени матични број грађана ученика и студената, адресу њиховог становања, број телефона и нарочито осетљиве податке о ученицима, односно студентима (члан 45е);

~~10) не достави Министарству доказ о основу за одузимање лиценце васпитача, психолога или педагога запосленог у установи (члан 67).~~

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и директор, као одговорно лице у установи.

ЧЛАН 96А

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 5.000 ДО 100.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ РОДИТЕЉ, ОДНОСНО ДРУГИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК УЧЕНИКА, УКОЛИКО ПРЕКРШИ, ОДНОСНО НЕ ИСПУНИ ОБАВЕЗЕ ПРОПИСАНЕ ЧЛАНОМ 15А СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УЧЕНИЧКОМ И СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ

1. Који су проблеми које закон треба да реши?

Област ученичког и студентског стандарда, као пратећу делатност средњег и високог образовања, треба усагласити са новим решењима из области образовања и васпитања, а која су прописана Законом о основама система образовања и васпитања, као општим законом из ког произлазе сви остали, посебни закони, из ове области, а између осталог и Закон о ученичком и студентском стандарду. Такође, одредбе Закона о ученичком и студентском стандарду, након осмогодишње примене, потребно је ускладити са новом усвојеном законском регулативом из области средњег и високог образовања. Поред наведеног, постоји потреба уподобљавања одредаба које се односе на захтеве у погледу стеченог образовања за директоре, васпитаче, стручне сараднике и инспекторе у Министарству са Законом о високом образовању.

Важећи Закон о ученичком и студентском стандарду не разликује права, обавезе и одговорности ученика, од права, обавеза и одговорности студената у установи, што је довело до одређених проблема у пракси. Студенти, као пунолетна лица имају право да напусте установу, без дозволе, док ученици, као малолетна лица, имају обавезу јављања васпитачу. У пракси је у установама ученичког стандарда, долазило до тога да ученици напуштају установу, без дозволе васпитача, као и да ноће ван установе, или се врате у установу под дејством алкохола, а установа није имала адекватне механизме помоћу којих би на одговарајући начин реализовала дисциплински поступак у наведеним случајевима. Та решења сада предвиђа Предлог закона о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду, управо на начин што се раздваја одговорност ученика, од одговорности студената, која се разликује по самом основу одговорности, а онда се даље посебно прописује шта се подразумева под одговорношћу ученика, а шта под одговорношћу студената и на који начин се наведене одговорности реализују.

Поред наведеног, важећим законом није прецизирана обавеза родитеља ученика да уважи препоруке надлежног лекара због чега се догађало да деца којој је потребна медицинска помоћ у установи, не добију адекватну помоћ, јер родитељи нису реаговали, због чега се Предлогом закона предвиђа обавеза родитеља да поштују препоруке надлежног лекара уколико њихово дете борави у установи.

Када је у питању право ученика и студената на студентски кредит, односно студентску стипендију, достављамо следеће податке који се односе на остваривање ових права:

- У школској 2017/2018. години, Министарство просвете, науке и технолошког развоја је доделило 12200 ученичких стипендија у износу од 5400 динара месечно у десет месечних рата.
- У наведеној школској години, Министарство просвете, науке и технолошког развоја је доделило 11700 студентских кредита и 9000 студенсткох стипендија студентима у Републици Србији. Износ студентских кредита и стипендија је 8400 динара месечно, а студенти оставрују ово право у десет месечних рата.
- Када су у питању изузетно надарени ученици и студенти, Министартсво је доделило 250 стипендија изузетно надареним ученицима и студентима у износу од 15000 динара месечно и 694 стипендије изузетно надареним студентима у износу од 24000 и 30000 динара месечно. Стипендије за изузетно надарене ученике и студенте исплаћују се у 12 месечних рата.

У систему ученичког и студентског стандарда постоји 63 установе, које подразумевају како домове ученика, тако и школе са домом, као и 9 студентских центара у Републици Србији, које су део установа студентског стандарда.

2. Који су жељени циљеви доношења закона

Предлог закона о ученичком и студентском стандарду, као *lex specialis*, има за циљ унапређење функционисања целокупне области ученичког и студентског стандарда, делатности самих установа, као и квалитета услова који се односе на ученике и студенте, а ради:

- јединственог и ефикасног система пружања материјалне подршке ученицима и студентима (ученички и студентски кредити и стипендије), у зависности од постигнутог успеха и социјално-економског статуса породице ученика, односно студента, ради стварања услова за доступније, ефикасније и квалитетније образовање и васпитање и посебно подизање квалитета у области остваривања права на студентске стипендије;
- подстицања развоја изузетно надарених ученика и студената за научни и уметнички рад; прецизних услова и поступка доделе стипендија за изузетно надарене ученике и студенте, уз поштовање добре праксе да се задрже одговарајући услови: изузетан успех у учењу, положени стандардизовани тестови и резултати на међународним и републичким такмичењима (само за ученике), како би ову престижну стипендију и на даље добијали само изузетно надарени ученици и студенти, као подршку за научни и уметнички рад;
- стварања новог система у коме ће бити омогућено да најбољи студенти добију најбоље услове образовања и усавршавања, на начин што ће, на основу решења датих овим законом, право на ученички кредит имати искључиво студенти основних академских студија, односно студија

првог степена образовања, док се право на кредит за студенте мастер академских студија, специјалистичких струковних студија и осталих студија другог степена високог образовања, укида и средства која би се користила у сврху исплате студентских кредита за студије другог степена високог образовања, у том случају, постала би намењена за студентске стипендије на мастер академским, специјалистичким струковним и осталим студијама другог степена, које у том случају добијају студенти који су током трајања основних академских студија испунили услове за добијање студентске стипендије. Разлог овако донетог законског решења лежи у настојању да се студентима који су испуњавали услове за добијање студентске стипендије и примали наведене стипендије током основних академских студија, омогући добијање истих и током студија другог степена високог образовања, као и у томе да се, на овај начин, студенти у Србији мотивишу да постижу што боље резултате и тако омогуће себи најповољније услове студирања у својој земљи. Остали студенти, који не испуњавају наведене услове, према наведеном законском решењу, имаће право на студентски кредит током трајања студија првог степена, али не и током трајања студија другог степена. Разлог оваквог решења, поред свега горе наведеног, јесте и у томе што су студије првог степена високог образовања у Србији, довољан услов да би се засновао радни однос са високим образовањем, те, према томе, студенти који заврше студије првог степена високог образовања, имају потребан услов да заснују радни однос са високим образовањем и уколико не испуњавају услов за студентску стипендију на студијама другог степена, немају право ни на студентски кредит на овим студијама, већ други степен студија, у том случају, финансирају из сопствених средстава;

- привлачења у систем ученика и студената из дуалног образовања, обезбеђивањем повољнијих услова у коришћењу права на исхрану и смештај у установама ученичког и студентског стандарда;
- када је у питању област дуалног образовања, као и дефинисање услова за остваривање права на ученичке и студенстке кредите и стипендије, наведена законска решења предложена су, управо у циљу омогућавања најбољим ученицима и студентима да под најповољнијим условима стекну образовање у својој земљи, као и да им се након тога омогући запослење у својој земљи, након школовања, односно, завршетка студија, како би се, на тај начин спречио, све учесталији одлазак најбољих потенцијалних кадрова из земље у иностранство и како би се најбољи ученици, односно студенти мотивисали да остану да живе и раде у својој земљи.

- предефинисања делатности одмаралишта, у складу са постојећим потребама ученичке и студентске популације за неформалним образовањем и усавршавањем, кроз семинаре, обуке, конференције и др. ;
- изједначавања права и обавеза ученика у школама, школама са домом и домовима ученика;
- контроле и рационалног коришћење буџетских средстава која су намењена за материјалну подршку ученицима и студентима (накнаде за социјалну заштиту);
- заштите података о личности у складу са постигнутим стандардима, односно начелима према прописима којима се уређује заштита података о личности;
- укључивање евиденција из области ученичког и студентског стандарда у јединствени информациони систем просвете у надлежности Министарства;
- усаглашености захтева у погледу стеченог образовања за директоре, васпитаче, стручне сараднике и инспекторе у Министарству са новом законском регулативом

3. Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења акта?

и

4. Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

Анализа примене Закона, пре свега остваривања права ученика и студената на смештај, исхрану, васпитни рад, одмор и опоравак, као и ученичке и студентске кредите и стипендије, показала је да је Закон у основи одговорио очекивањима која су постојала при његовом доношењу, а посебно јер су створени услови да се доношењем одговарајућих стандарда знатно побољшају услови смештаја и квалитета исхране у установама за смештај, исхрану, одмор и опоравак ученика и студената али да је за даље унапређивање система ученичког и студентског стандарда потребно извршити измену Закона, посебно у делу који се односи на увођење блажих критеријума за ученике и студенте из дуалног образовања, раздвајање обавеза и одговорности ученика и студената, увођење суспензије лиценце за васпитаче и стручне сараднике и предефинисање делатности студентског одмаралишта, како је Предлогом закона предложено.

5. На кога ће и како највероватније утицати решења у Закону?

Решења у Закону ће утицати на:

1) Ученике и студенте – Осетљиве друштвене категорије подразумевале су, поред осталих и категорију дефицитарних занимања. Предлогом закона предлаже се, уместо дефицитарног занимања, увођење појма ученика и

студента из дуалног образовања, што се дефинише Законом о дуалном образовању. Ово значи да би се блажи критеријуми у остваривању права на смештај и исхрану односили на наведене ученике и студенте. Поред наведеног, када су у питању дефицитарна занимања, односно недостајући наставнички кадрови, у циљу превазилажења нестручно заступљене наставе, као и нестручно заступљених кадрова, новим законским решењима предвиђено је право министра да утврди ближе услове и критеријуме за утврђивање редоследа, начин остваривања права на ученичку, односно студентску стипендију и начин вођења евиденције о одобреним стипендијама и када су у питању наведена занимања, односно када су у питању занимања од нарочитог значаја за одређену школску годину. Наведена, односно недостајућа занимања раликовала би се од једне до друге школске године, односно за њих би се сваке школске године вршила процена – која су то занимања потребна у датим околностима – а лица која би се школовала за те недостајуће струке и која би испунила одговарајуће прописане услове, стекла би право на стипендију, која би представљала подршку управо оним ученицима, односно студентима који су се определили за занимања која су у пракси заступљена у недовољном обиму, у односу на потребе струке и друштва у целини. Имајући у виду да се прилике и околности у држави и друштву временом мењају, долази и до промена у погледу занимања за којима настаје потреба из године у годину и управо из тог разлога, појам недостајућих занимања није могуће прецизно одредити Законом, већ ће она за сваку школску годину бити ближе одређена на основу правилника, односно подзаконских аката које ће за сваку наредну годину у складу са датим околностима и потребама, донети министар.

Обавезе и одговорности ученика и студената се раздвајају у складу са законским решењима из ЗОСОВ-а. Такође, проширује се одговорност родитеља према установи.

Новим предложеним решењима, повећаће се број корисника студентских стипендија (болоњски процес – све више студената са високим просечним оценама), смањиваће се број студентских кредита (средства од студентског кредита се враћају ако се не испуне услови прописани законом и ближе одређени уговором о кредиту, а такође ће се повећати и број стипендија за изузетно надарене ученике и студенте (један од разлога за повећање је знатно већи износ ових стипендија: за ученике: 15000 динара, а студенте 24000 и 30000 динара).

Када је у питању транспарентност поступка доделе стипендија, ове школске године је уведен нови начин пријављивања кандидата за стипендије за изузетно надарене ученике и студенте, на начин што је омогућено, online пријављивање кандидата путем линка на сајту Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Наведени начин пријављивања ће омогућити брже и једноставније остваривање права изузетно надарених ученика и студената, јер ће смањити непотребне ефекте достављања документације у папирној форми.

Такође, предложено је одстрањивање савета из образовно-научних, односно, образовно-уметничких поља, у поступку за доделу стипендија за изузетно надарене ученике и студенте, из разлога што је досадашња пракса

показала неефикасност и неекономичност у раду савета, јер се савети нису састајали, а Министарство је имало обавезу да у одређеним роковима донесе одлуке из своје надлежности.

2) Васпитаче и стручне сараднике – Предлогом закона су ближе су одређени услови у погледу стеченог образовања за васпитаче и стручне сараднике у установи, а у складу са позитивним прописима из области високог образовања. Када је у питању дозвола за рад васпитача и стручних сарадника у установи (лиценца) важећи Закон прописује само одузимање лиценце, док се Предлогом закона предвиђа и суспензија лиценце васпитача и стручног сарадника, у складу са ЗОСОВ-им.

3) Инспекцијски надзор – Предлогом закона се прецизирају услови за инспектора у Министарству, који врши инспекцијски надзор у установама ученичког и студентског стандарда, а у складу са Законом о инспекцијском надзору и Законом о просветној инспекцији.

4) Директора установе – Предлогом закона, прецизно су наведени захтеви у погледу стеченог образовања за директоре, а у складу са прописима из области високог образовања.

5) Установе ученичког и студентског стандарда – које су активно предлагале измене и допуне овог закона у складу са постојећом позитивном праксом, а највећи део предлога узет је у обзир приликом израде овог предлога.

Поред наведеног, у установама се, у оквиру датих капацитета и слободног времена, могу организовати и активности из области неформалног образовања, имајући у виду обезбеђивање опреме за организовање семинара и других ваннаставних активности, које би биле намењене усавршавању, размени искустава и стицању компетенција које нису прописане Законом о основама система образовања и васпитања, а које су и у досадашњој пракси биле организоване у установама, када су за то постојале могућности.

6. Какве ће трошкове примена закона изавати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима?

Предвиђене измене и допуне Закона о ученичком и студентском стандарду, односно њихова примена, у начелу, не би требало да има утицаја на трошкове грађана, као ни на привреду, односно мала и средња предузећа.

Када је у питању услађивање одредаба Закона о ученичком и студентском стандарду са прописима из области дуалног образовања, евентуални трошкови које би примена могла проузроковати тичу се трошкова које би проузроковала примена прописа из области дуалног образовања.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Имајући у виду да су измене и допуне Закона о ученичком и студентском стандарду предложене у циљу побољшања квалитета функционисања целокупне области ученичког и студентског стандарда а у сврху постизања горе наведених циљева, може се констатовати да су позитивне последице доношења измена и допуна овог закона такве да оправдавају евентуалне трошкове које би њихова примена створила.

Када су у питању измене и допуне Закона које се односе на област дуалног образовања, очекује се да корист која ће бити остварена увођењем дуалног образовања и његове примене, буде видљива након 5 до 10 година, односно након завршетка једног циклуса средњег образовања које се реализује по дуалном моделу и изласком тих ученика на тржиште рада.

Најзначајнији позитивни ефекти које би доношење Закона о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду могло да створи јесу:

- стварање јединственог и ефикасног система пружања материјалне подршке ученицима и студентима (ученички и студентски кредити и стипендије), у зависности од постигнутог успеха и социјално-економског статуса породице ученика, односно студента, ради стварања услова за доступније, ефикасније и квалитетније образовање и васпитање и посебно подизање квалитета у области остваривања права на студентске стипендије;

- подстицање развоја изузетно надарених ученика и студената за научни и уметнички рад; прецизни услови и поступак доделе стипендија за изузетно надарене ученике и студенте, уз поштовање добре праксе да се задрже одговарајући услови: изузетан успех у учењу, положени стандардизовани тестови и резултати на међународним и републичким такмичењима (само за ученике), како би ову престижну стипендију и на даље добијали само изузетно надарени ученици и студенти, као подршку за научни и уметнички рад;

- стварање новог система у коме ће бити омогућено да најбољи студенти добију најбоље услове образовања и усавршавања, на начин што ће, на основу решења датих овим законом, право на ученички кредит имати искључиво студенти основних академских студија, односно студија првог степена образовања, док се право на кредит за студенте мастер академских студија, специјалистичких струковних студија и осталих студија другог степена високог образовања, укида и средства која би се користила у сврху исплате студентских кредита за студије другог степена високог образовања, у том случају, постала би намењена за студентске стипендије на мастер академским, специјалистичким струковним и осталим студијама другог степена, које у том случају добијају студенти који су током трајања основних академских студија испунили услове за добијање студентске стипендије. Разлог овако донетог законског решења лежи у настојању да се студентима који су испуњавали услове за добијање студентске стипендије и примали наведене стипендије током основних академских студија, омогући добијање истих и током студија другог степена високог образовања, као и у томе да се, на овај начин, студенти у Србији мотивишу да постижу што боље резултате и тако омогуће себи најповољније услове студирања у својој земљи. Остали студенти, који не испуњавају наведене услове, према наведеном законском решењу, имаће право на студентски кредит током трајања студија првог степена, али не и током трајања студија другог степена. Разлог оваквог решења, поред свега горе наведеног, јесте и у томе што су студије првог степена високог образовања у Србији, довољан услов да би се засновао радни однос са високим образовањем, те, према томе, студенти који заврше студије првог степена

високог образовања, имају потребан услов да заснују радни однос са високим образовањем и уколико не испуњавају услов за студентску стипендију на студијама другог степена, немају право ни на студентски кредит на овим студијама, већ други степен студија, у том случају, финансирају из сопствених средстава;

- привлачење у систем ученика и студената из дуалног образовања, обезбеђивањем повољнијих услова у коришћењу права на исхрану и смештај у установама ученичког и студентског стандарда;

- када је у питању област дуалног образовања, као и дефинисање услова за остваривање права на ученичке и студенстке кредите и стипендије, наведена законска решења предложена су, управо у циљу омогућавања најбољим ученицима и студентима да под најповољнијим условима стекну образовање у својој земљи, као и да им се након тога омогући запослење у својој земљи, након школовања, односно, завршетка студија, како би се, на тај начин спречио, све учесталији одлазак најбољих потенцијалних кадрова из земље у иностранство и како би се најбољи ученици, односно студенти мотивисали да остану да живе и раде у својој земљи.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција?

Када је реч о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду које се односе на област дуалног образовања, као и на дефинисање услова за остваривање права на ученичке и студенстке кредите и стипендије, наведена законска решења предложена су, управо у циљу омогућавања најбољим ученицима и студентима да под најповољнијим условима стекну образовање у својој земљи, као и да им се након тога омогући заснивање радног односа у својој земљи, након школовања, односно, завршетка студија, како би се, на тај начин спречио, све учесталији одлазак најбољих потенцијалних кадрова из земље у иностранство и како би се најбољи ученици, односно студенти мотивисали да остану да живе и раде у својој земљи и да се на тај начин повољно утиче на развој привреде, као и на стварање нових привредних субјеката и тржишне конкуренције.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

Установе ученичког и студентског стандарда, почев од фебруара 2018. године, активно су предлагале измене и допуне овог закона у складу са постојећом позитивном праксом и највећи део предлога узет је у обзир приликом израде текста измена и допуна. Посебне консултације обављене су са највећим установама система – Студентским центром Београд, Домом ученика средњих школа Београд и Студентским одмаралиштем Београд, као и са представницима студентског парламента Универзитета у Београду.

Примедбе и сугестије наведених установа у највећем обиму тицале су се одговорности ученика и студената, односно раздвајања те одговорности, унапређења васпитног рада, односно усавршавања васпитног кадра, начин вођења евиденција у установи, вођење података о установи, податке везане за органе у установи: стручне органе и тимове, као и услове за директора

установе и запослених у установи, усклађене са условима прописаним Законом о основама ситема образовања и васпитања.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа?

Чланом 36. Предлога извршена је допуна Закона новим чланом 96а, којим је прописана новчана казна за родитеље који неодговорно поступају, односно не извршавају обавезе из члана 15а Закона, којим је прописана одговорност родитеља, односно старатеља ученика, а на основу предлога које су Министарству доставиле установе ученичког и студентског стандарда, у складу са постојећом позитивном праксом.

Када је у питању одговорност студената у установи, извршена допуна Закона (члан 15б) прописује дисциплинску и материјалну одговорност студената за непоштовање и кршење наведене одредбе, као и да поступак за утврђивање повреде обавезе и одговорности студента, установа води применом правила општег управног поступка и окончава решењем.

Поред наведеног, мере које установа има обавезу да предузима, према предложеним законским решењима, јесу мере појачаног васпитног рада, уколико би ученик извршио лакшу повреду обавеза ученика у установи, како би му се, на тај начин, пружила додатна подршка и како би се превентивно деловало и спречило даље кршење правила кућног реда од стране ученика у установи.

Активности које је потребно предузети како би се постигло оно што се Предлогом закона предвиђа, односе се на више улагања у стручно усавршавање васпитног кадра у установама, због обавезе имања портфолиа и могућности напредовања у струци.

Након доношења Закона о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду, подзаконски акти који произлазе из овог закона (Правилник о условима и начину утврђивања цене услуга у установама ученичког и студентског стандарда, Правилник о дозволи за рад васпитача, психолога и педагога у дому ученика, Правилник о програму рада психолога и педагога у дому ученика, Правилник о врсти образовања васпитача и стручних сарадника и условима и критеријумима за избор стручног сарадника – асистента у дому ученика, Правилник о обрасцу легитимације инспектора, Правилник о стипендијама за изузетно надарене ученике и студенте, Правилник о стандардима за категоризацију објеката ученичког и студентског стандарда, Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности у погледу простора и опреме за домове ученика и студентске центре, Правилник о стандардима квалитета исхране ученика и студената, Правилник о одмору и опоравку студената, Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању ученичке и студентске картице у дому ученика и студентском центру, Правилник о ученичким и студентским кредитима и стипендијама и Правилник о смештају и исхрани ученика и студената) биће

измењени, односно допуњени у складу са наведеним изменама и допунама Закона.

**ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА
СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**
1. Овлашћени предлагач закона – Влада

Обрађивач: Министарство просвете, науке и технолошког развоја

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду

Draft Law on Changes and Amandmants to the Law on Pupils' and Students' Standard

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС” број 83/08) у даљем тексту: Споразум),

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа: Наслов VIII Политике сарадње, члан 102. Образовање и стручно оспособљавање.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума, Општи рок

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума, Потпуно.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Нема

д) Веза са Националним програмом за усвајањем правних тековина Европске уније.

Не постоји

4. Усклађеност са прописима Европске уније:

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима: Уговор о функционисању ЕУ, Стручно усавршавање и професионални развој васпитача и стручног сарадника.

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима: Пропис је у потпуности усклађен са основним принципима и препорукама из *acquis* у делу који се односи на права у области ученичког и студентског стандарда.

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима: -

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност: -

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније: -

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

За материју уређену Предлогом закона о изменама и допунама Закона о ученичком и студентском стандарду нема одговарајућих прописа Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

-

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Не